Ikt. sz.: GAB-42/14-5/2022.

GAB-9/2022. sz. ülés
(GAB-9/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági Bizottság**ának
2022. június 29-én, szerdán, 9 óra 05 perckor
az Országház Tisza Kálmán termében (főemelet 37.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása ***5***

A Közbeszerzési Hatóság 2021. január 1. és december 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló B/31. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal) ***5***

Dr. Kovács László szóbeli kiegészítése *5*

Kérdések, vélemények *12*

Dr. Kovács László válaszai *16*

További észrevételek, válaszok *19*

Határozathozatal *21*

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló T/152. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) ***21***

Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása (A HHSZ 109. § (2) bekezdése alapján) ***33***

Egyebek ***33***

Az ülés berekesztése ***33***

Napirendi javaslat

1. A Közbeszerzési Hatóság 2021. január 1. és december 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló beszámoló (B/31. szám)
   (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
   (Beszámolót tárgyaló bizottság)
2. Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/152. szám)
   (Kormány - pénzügyminiszter)
   (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
   (Vitához kapcsolódó bizottság)
   Nemzetiségi napirendi pont!
   Uniós napirendi pont!
3. Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása
   (A HHSZ 109. § (2) bekezdése alapján)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

<u>Elnököl:</u> **Bánki Erik** (Fidesz), a bizottság elnöke
Witzmann Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke

Barcza Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Cseresnyés Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Molnár Ágnes (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd), a bizottság alelnöke
Erős Gábor (Fidesz)
F. Kovács Sándor (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)
Orosz Anna (Momentum)
Tordai Bence (Párbeszéd)
Csárdi Antal (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Bánki Erik (Fidesz) távozása után Witzmann Mihálynak (Fidesz)
Dr. Seszták Miklós (KDNP) dr. Molnár Ágnesnek (Fidesz)
Szatmáry Kristóf (Fidesz) Riz Gábornak (Fidesz)
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz) Erős Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Kovács László, a Közbeszerzési Hatóság elnöke
Dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)

Megjelentek

Dr. Kugler Tibor, a Közbeszerzési Hatóság főtitkára
Dr. Puskás Sándor, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 09 óra 05 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Köszöntöm a Gazdasági Bizottság tagjait, a megjelent kedves vendégeket, kollégáimat.

Képviselőtársaim szokásunknak megfelelően írásban előre megkapták a mai ülésre szóló meghívót. Kérdezem, ezzel kapcsolatban van-e bárkinek észrevétele. *(Nincs ilyen jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs. Ki az, aki ezzel a tartalommal a mai ülés napirendjét elfogadja? Az, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellenvélemény? *(Nincs ilyen jelzés.)* Tartózkodás? *(Nincs ilyen jelzés.)* Ilyet nem láttam. A bizottság egyhangú döntésével fogadta el a napirendjét.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy ülésünk határozatképes, így munkánkat megkezdhetjük.

A Közbeszerzési Hatóság 2021. január 1. és december 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló B/31. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Első napirendi pontként a Közbeszerzési Hatóság 2021. január 1. és december 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló beszámolót fogjuk tárgyalni. Képviselőtársaim, akik már régebb óta a bizottság tagjai, ismerik, hogy minden évben minden olyan szerv, hatóság, amely a parlamentnek tartozik beszámolással, a parlament döntésének következtében a bizottság előtt teszi meg ezt a beszámolóját.

Köszöntöm Kovács László elnök urat - mint szintén régi jó ismerősét a bizottságnak -, Kugler Tibor főtitkár urat, valamint Puskás Sándort, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét.

A szokásoknak megfelelően folytatjuk a meghallgatást. Először elnök urat kérem meg, hogy szóbeli kiegészítést tegyen azokról a fontos dolgokról, amelyek kiemelést érdemelnek; utána képviselőtársaim kapnak lehetőséget arra, hogy kérdéseket fogalmazzanak meg, illetve véleményt mondjanak egy körben; azután pedig arra kérem elnök urat, illetve kollégáit, hogy az elhangzott kérdésekre adjanak választ. A nagy melegre való tekintettel elnök úrnak is javaslom, hogy nyugodtan vegye le a zakóját, ha úgy kényelmesebben érzi magát; képviselőtársaimnak is, mert tényleg nem könnyű ebben a 36 fokos hőségben kibírni. Öné a szó, elnök úr.

Dr. Kovács László szóbeli kiegészítése

DR. KOVÁCS LÁSZLÓ elnök (Közbeszerzési Hatóság): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Urak! Tisztelt Képviselő Urak és Képviselő Asszonyok! Nagy tisztelettel köszöntöm önöket a Közbeszerzési Hatóság nevében. Ha megengedik, a beszámolónkat azzal kezdeném, hogy a 2021. évben a közbeszerzési eljárások volumenéről szóló tájékoztatót adok önöknek - ahogyan minden évben általában ezzel szoktam kezdeni -, tehát hogy 2021-ben milyen eredményeket ért el a hazai közbeszerzési piac.

Azt tudom elöljáróban mondani ezzel összefüggésben, hogy a 2021. év a közbeszerzések tekintetében minden szempontból rekordévnek tekinthető, ami elsősorban a kihelyezett források tekintetében beszédes számadat. Az eljárások száma hozta az átlagos adatokat 2021-ben, összesen 7676 darab eredményes közbeszerzési eljárás került lefolytatásra Magyarországon; ez körülbelül 200 darabbal több eljárást jelent, mint 2020-ban, ami még a pandémia sújtotta időszak volt. Ebből a 7676 darab

közbeszerzési eljárásból összesen 59 százalék, közel 60 százaléka nemzeti eljárásrendben került lefolytatásra, ami azt jelenti, hogy nem uniós szinten hirdettük meg vagy hirdették meg az ajánlatkérők, hiszen az értékek nem érték el azokat az úgynevezett uniós értékhatárokat, amelyek uniós szintű közzétételt igényelnek. Az uniós szintű közzétételt körülbelül 41 százaléka érte el a közbeszerzési eljárásoknak.

Az eljárások összértéke viszont minden rekordot megdöntött, összesen 4221,8 milliárd forintot használtak el a hazai ajánlatkérők közbeszerzési eljárásukban. Ez közel 1000 milliárd forinttal több, mint a 2020-as adat, ahol is 3263 milliárd forint volt a felhasznált összeg. Ez egy kifejezetten magas összeg. A statisztikai adatokból azt látjuk, hogy ezeknek a döntő többsége építési beruházási tárgyú közbeszerzési eljárás volt.

Átlagosan azt látjuk, a GDP-vel összevetve a közbeszerzési eljárások átlagadatait, hogy az elmúlt 14 évben körülbelül a GDP 6,6 százalékát képezte a közbeszerzési piac. Ezt is meghaladta a tavalyi év adata, összesen 7,7 százalékát tették ki a közbeszerzések a hazai GDP-aránynak. Ennyit a közbeszerzések volumenéről átfogóan, amit bevezetésnek szántam.

Engedjék meg, hogy most néhány szót beszéljek a közbeszerzési versenyről is, hiszen azt látjuk a statisztikai adatokból, hogy kifejezetten egészséges verseny bontakozik ki a közbeszerzési piacon. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy összesen körülbelül 5 ezer különböző gazdasági szereplő vesz részt a közbeszerzési eljárásokban, és ebből az 5 ezer gazdálkodó szervezetből körülbelül 3500 különböző cég, különböző gazdasági társaság nyertes pozícióba is kerül. Ezzel összefüggésben szeretném kiemelni, hogy Magyarországon hagyományosan nagyon magas a kis- és középvállalkozásoknak a közbeszerzési eljárásokban betöltött szerepe és aránya. Ahogy a tavalyi évben is elmondtam, idén is szeretném kiemelni, hogy rendkívül magas a kis- és középvállalkozások részesedése a közbeszerzési piacból. Az eljárások számának körülbelül 85 százalékát kis- és középvállalkozások nyerték el, ami az általam említett 4221 milliárd forintból összesen 2500 milliárd forintot jelentett. Ez tehát azt jelenti, hogy a közbeszerzési piac döntő többsége hazai kis- és középvállalkozásokhoz kerül, 2550 milliárd forintos összegben, ami, azt gondolom, egy pandémiás időszak után, olyan körülmények között, amikor a vállalkozásokat támogatni kell, egy kiemelkedően magas eredmény.

A versenyhez tartozik annak a megemlítése, ami a Közbeszerzési Hatóság egyik fontos feladata, hogy a verseny, illetve nyilvános közzététel nélküli, úgynevezett hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárások számát csökkentsük. Ha visszatekintünk a 2014-15-16. évekre, akkor azt láthatjuk, hogy ezeknek az aránya nagyon magas volt, körülbelül olyan 3600 darab ilyen, nyilvános meghirdetés nélküli eljárást folytattak le a hazai ajánlatkérők. Ezt a Közbeszerzési Hatóság szigorú ellenőrzésének köszönhetően sikerült lecsökkenteni, és a tavalyi évben már nagyon alacsony volt ezeknek a száma. A tavalyelőtti évben 248 volt a száma ezeknek az eljárásoknak, ezt sikerült tovább csökkenteni: 241 ilyen eljárásra csökkentettük le a tavalyi évben. Ha összehasonlítjuk azzal, hogy összesen 7676 darab közbeszerzési eljárást folytattunk le, és ebből csak 241, ami ilyen nyilvános verseny nélküli eljárás volt, azt gondolom, ez kiemelkedő eredmény. De egyébként a statisztikai adatok is ezt mutatják, hiszen az uniós eljárásrendben ez 5 százalékot jelent; az uniós összehasonlításban az 5-10 százalék közötti az átlagos és elfogadható arány. Ahogyan az adatokból látszik, ennek az alsó határán vannak a hazai adatok, ez kiemelkedően jó eredmény.

Ezzel összefüggésben annyit szeretnék még elmondani, hogy az ajánlatkérők, a kiírók ennél azért többet szerettek volna így megindítani, mint a 241 darab eljárás, összesen 260-at. Tehát mi azt gondoljuk, hogy a korábbi évek gyakorlatának

megfelelően kellően sikerült az ajánlatkérőket eltántorítani ettől az eljárástípustól. Ebből a 260-ból úgy lett 241, hogy ugye, a Közbeszerzési Hatóság fontos feladata, hogy mielőtt elindul egy ilyen eljárás, hivatalból ellenőrizzük ezeknek az eljárásoknak a törvényességét, és ha nem állnak fenn azok a szigorúan, taxatív módon törvényben meghatározott jogszabályi feltételek, amelyek lehetővé teszik ennek az eljárástípusnak az alkalmazását, akkor azt a hatóság nem engedélyezi. Ennek a vizsgálatnak az eredményeképpen 16 darab eljárást visszavontak az ajánlatkérők, 3 esetben pedig hivatalból indított jogorvoslati eljárást kellett kezdeményeznünk a szabálytalan eljárás miatt, amelynek során a döntőbizottsági szakaszban vonták vissza az ajánlatkérők ezeket a kiírásokat, vagy pedig a Döntőbizottság semmisítette meg az ajánlatkérő eljárását.

Ha versenyről beszélünk, akkor muszáj beszélnünk az egyajánlatos közbeszerzési eljárásokról; azt gondolom, ez különösen aktuális téma. A Közbeszerzési Hatóság statisztikai adatai azt mutatják, hogy az egyajánlatos eljárások aránya 24,1 százalékon áll jelenleg, illetve állt a 2021. évben. Ez a 2020. évhez képest egy 1 százalékos csökkenést jelent.

Szeretném kiemelni, hogy kicsit más módszertan, amelyet mi alkalmazunk, ahhoz képest, amelyet az Európai Bizottság alkalmaz, hiszen egy közbeszerzési eljárásban több szerződést is lehet kötni. Ha egy példát mondhatok erre: ha egy közbeszerzési eljárásban szerzünk be például nagyon sokféle élelmiszert, pékárut, húskészítményeket, tejtermékeket, ez egy eljárásnak minősül, de lehet külön szerződéseket kötni, külön szerződést a tejtermékre, a húskészítményekre, s a többi. A mi statisztikai adatunkban, más európai uniós tagállamokkal szemben, az eljárásokat nézzük - de például a hollandoknál is ez a fajta eljárási vizsgálat van, mint nálunk -, az Európai Bizottság viszont a szerződések alapján nézi ezeket.

Ami nagyon fontos kiemelendő még ezzel összefüggésben, hogy az Európai Bizottság csak az uniós értékhatár feletti eljárásokat vizsgálja, s ahogy én említettem, a mi eljárásainknak pedig csak alig a 40 százaléka éri el ezt az uniós szintet. Tehát az európai bizottsági statisztikák hiányosak.

Ha az európai bizottsági statisztikáról beszélünk, akkor muszáj beszélnünk az európai uniós tagállamok teljesítményéről is az egyajánlatos eljárások tekintetében. Szeretném itt kiemelni, nagyon hangsúlyosan felhívni a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottság által jelzett, egyajánlatos eljárásokra vonatkozó probléma összesen 19 tagállamot érint, tehát 19 tagállamban van hasonló probléma, és ebből a 19 tagállamból 5 tagállam esetében még a magyarországinál is magasabb statisztikai adatokkal rendelkezik az Európai Bizottság. Például Ausztria esetében hasonló a helyzet, ahol az Európai Bizottság az országjelentésben azt fejtette ki, hogy ez a piaci sajátosságoknak tudható be Ausztriában; ott elsősorban az orvostechnikai eszközök piacán mutatkozott az egyajánlatos eljárások magas aránya. Ezzel összefüggésben szeretném kiemelni, hogy Magyarországon is a mi statisztikai adataink szerint az orvostechnikai eszközök piacán található elsősorban az egyajánlatos eljárásokkal kapcsolatos probléma; multinacionális cégek működnek. Az építési beruházásokat kifejezetten néztük: az építési beruházások területén az egyajánlatos eljárások száma elenyésző, kevesebb mint 2 százalék.

Ha verseny, akkor muszáj beszélnünk arról, hogy egy közbeszerzési eljárásban hány darab ajánlatot nyújtanak be, hiszen minél több ajánlat van, annál nagyobb választási lehetősége van az ajánlatkérőnek kiválasztani a legoptimálisabb ajánlatot. Ebben a tekintetben azt látjuk, hogy kifejezetten magas az egy eljárásban benyújtott ajánlatok száma: ez a tavalyi évben 6,7 darab volt, gyakorlatilag ugyanannyi, mint az előző évben. Tehát azt mondhatjuk, hogy konstans módon magas a hazai közbeszerzési eljárásokban benyújtott ajánlatok száma, csaknem 7 ajánlatból választhatja ki az

ajánlatkérő azt, hogy melyik a legoptimálisabb és melyik a legelőnyösebb ajánlat az ajánlatkérő számára. Én azt gondolom, ezek az adatok kifejezetten alátámasztják azt, hogy egészséges és valós verseny van a közbeszerzési piacon.

Néhány szót engedjenek meg a Közbeszerzési Hatóság kötelező feladatairól. Ezek közül a legfontosabb feladatunk az úgynevezett hirdetmény-ellenőrzés. A hirdetmény-ellenőrzés azt jelenti, hogy amikor egy közbeszerzési eljárás zajlik, ezzel kapcsolatban különböző hirdetményekkel kell tájékoztatni az ajánlatkérőnek a nyilvánosságot. Tehát a közbeszerzési eljárásokban a nyilvánosságot a hirdetmények által biztosítjuk, amelyek ingyenesen és bárki számára elérhetők. Ha megnézzük az adatokat, akkor azt látjuk, hogy ebben a bizonyos 7676 darab közbeszerzési eljárásban összesen 26 661 darab hirdetmény került közzétételre, a tavalyi évben 26 661 darab hirdetményt ellenőriztek a Közbeszerzési Hatóság munkatársai.

Amikor lehetőséget kaptam arra, hogy ezt a szervezetet vezessem, akkor az volt az egyik első döntésünk és irányunk, hogy szeretnénk megszigorítani ezt a bizonyos hirdetmény-ellenőrzést, hiszen ezen múlik, hogy mennyire jogszerűek a közbeszerzési eljárások, hogyan kerülnek meghirdetésre ezek az eljárások, milyen tartalommal jelennek meg a hirdetmények. A közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályok azt írják elő, hogy amikor egy ilyen hirdetményt fel szeretne adni az ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóságnál, akkor nekünk egyszer kell vagy egyszer lehet visszaküldenünk hiánypótlásra az adott hirdetményt, ha valamilyen szabálytalanságot tapasztalunk, de mi ezen változtattunk, önhatalmúlag úgy határoztak a Közbeszerzési Hatóság munkatársai, hogy többször is visszaküldjük ezeket a hirdetményeket, ha nem felelnek meg a közbeszerzési jogszabályokban előírt feltételeknek, és próbáljuk meggyőzni az ajánlatkérőket, a kiírókat arról, hogy változtassanak egy-egy olyan előíráson, ami a mi álláspontunk szerint a verseny korlátozására alkalmas. Ennek a szigorú ellenőrzésnek az eredménye az, hogy erre a 26 661 darab hirdetményre összesen 27 171 darab hiánypótlást kellett kibocsátani a Közbeszerzési Hatóságnak, tehát minden hirdetményre legalább egyet. Nyilvánvalóan ezek között vannak olyanok, amelyekre nem kellett, illetve vannak olyanok, amelyekre többet is ki kellett bocsátanunk.

Természetesen vannak olyan kiírók, akik nem fogadják el ezeket az általunk jelzett javításokat. Ebben az esetben a Közbeszerzési Hatóság hirdetmény-ellenőrzésért felelős szervezeti egysége egy úgynevezett szignalizációs eljárást indít meg a mi szervezetünkön belül, amelynek során még van lehetősége az ajánlatkérőnek arra, hogy részletesen elmagyarázza, ő miért szeretné azt az adott feltételt a közbeszerzési eljárásban meghatározni. 2021-ben 46 darab ilyen szignalizációs eljárás indult, amiből a végére csak 28 olyan maradt, amelyet a Közbeszerzési Hatóságnak a Döntőbizottság elé kellett terjesztenie arra tekintettel, hogy szabálytalan tartalmú a hirdetmény, és ezekben az eljárásokban összesen 23 esetben meg is állapította a Közbeszerzési Döntőbizottság azt, hogy jogsértő feltételt próbált az ajánlatkérő érvényesíteni az eljárásban. Ezek miatt a jogsértések miatt összesen 209,5 millió forint bírságot szabott ki a Közbeszerzési Döntőbizottság.

Szeretném elmondani, nagyon büszkék vagyunk arra, hogy ez a gyakorlat V4-es szinten egyedülálló, tehát a V4-es tagállamokban nincs ilyen és ilyen hatékony, az eljárás megindítását is ellenőrző kontrollrendszer, mint amilyent Magyarország működtet.

Amikor az új közbeszerzési törvény 2015-ben elfogadásra került, akkor jól látható volt már jogalkotói szinten, hogy a legproblémásabb szakasz az eljárások megkezdése, amiről az imént beszéltem, a másik pedig a szerződések teljesítése. Ezért kapott a Közbeszerzési Hatóság egy új feladatot 2015-ben, ez pedig a közbeszerzési eljárás eredményeképpen kötött szerződések teljesítésének az ellenőrzése. Ebben sikerült egy 20 százalékos emelkedést elérnünk az ellenőrzött eljárások tekintetében.

Ez összesen 107 darab olyan eljárást és projektet jelentett, amelyet a Közbeszerzési Hatóság munkatársai átfogóan ellenőriztek. Ebből a 107 projektből 71 esetben került sor jogorvoslati eljárás kezdeményezésére, amelyeket 98,46 százalékos sikerességgel támadtunk meg a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt, s ennek eredményeképpen összesen 490,8 millió forint bírságot szabott ki a Közbeszerzési Döntőbizottság közbeszerzési eljárások során kötött szerződések teljesítésének szabálytalanságai miatt. Mi azt gondoljuk, ez egy rendkívül fontos feladat, hiszen ebben a stádiumban kell megnéznünk azt, hogy valóban az valósul-e meg a közbeszerzési szerződések teljesítése során, amire a közpénzt szeretnék költeni, és valóban olyan magas minőségben, ahogyan azt az ajánlatkérő elvárja. Ebben a tekintetben mi a „közpénzért magas minőséget" elvét valljuk, tehát minden esetben megköveteljük azt, hogy a kiírásnak megfelelően, magas színvonalon kerüljön teljesítésre az adott közbeszerzési szerződés.

Azt tudom ezzel összefüggésben elmondani, hogy az ellenőrzési tevékenységünk eredményeképpen gyakorlatilag a tavalyi évre a Közbeszerzési Hatóság lett az a szervezet, amely a hivatali kezdeményezők közül a legaktívabb szerepet töltötte be. A Közbeszerzési Hatóság ennek a munkának az eredményeképpen összesen 123 esetben indított jogorvoslati eljárást különböző közbeszerzésekkel kapcsolatos szabálytalanságok miatt, és ezekben az esetekben összesen 132 szervezetet marasztalt el a Közbeszerzési Döntőbizottság. Ezek között vannak kiírók, tehát ajánlatkérők, és vannak gazdasági szereplők is, amelyek a közbeszerzési eljárások teljesítése során szabálytalanságot követtek el; ezek jellemzően szerződésmódosításokkal kapcsolatos pontatlanságok voltak.

S ha már megemlítettük a Közbeszerzési Döntőbizottságot, akkor ki kell emelnem, hogy a tavalyi évben, hasonlóan a korábbi évekhez, a Közbeszerzési Döntőbizottság kiemelkedően magas színvonalú szakmai munkát végzett, amelyet ezúton is szeretnék elnök úrnak megköszönni. Összesen 557 darab jogorvoslati eljárás zajlott le a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt a tavalyi évben, amelynek eredményeképpen rekordösszegű bírság került kiszabásra, s amelynek az összege összesen 1,1 milliárd forintot tett ki. Ezek nem a Közbeszerzési Hatóság saját bevételei, hanem a központi költségvetést gyarapító bevételek, ezeket nekünk a központi költségvetésben kell elhelyeznünk.

Ki kell emelnem, hogy ebből az 557 darab jogorvoslati eljárásból 78 százalékban jogsértés került megállapításra a Döntőbizottság előtt. S ha már jogsértés: ezek azok az ügyek, amelyeket jellemzően, de most már egyre kevésbé jellemzően támadnak meg a bíróságok előtt, hiszen a döntőbizottsági határozatok rendkívül magas szakmai színvonalat képviselnek. De hasonlóan a korábbi évekhez, rendkívül magas a Döntőbizottság pernyertességi aránya a bíróságok előtt, magasabb, mint 90 százalék, 91 százalékon áll ez a mutató. Úgyhogy ha őszintén beszélhetünk, akkor mi teljes mértékben nyugodtak vagyunk akkor is, amikor egy döntést megtámadnak a bíróság előtt; csak annyit tudok ehhez bárkinek mondani, hogy hajrá! - a Döntőbizottság vállalja ezeket a kihívásokat.

Szeretnék kiemelni még egy rendkívül fontos tényezőt a Döntőbizottság kapcsán, amiben úttörő jelleggel járt el a 2021. évben, amikor a pandémiától sújtott időszakot éltük még. 2021 januárjától bevezetett a Közbeszerzési Döntőbizottság egy elektronikus módszert a tárgyalások megtartására vonatkozóan. Ezzel úttörő volt a hazai közigazgatási rendszerben, sehol máshol nem történtek ilyen elektronikus tárgyalások, mint a Döntőbizottságnál. S ha azt mondom, hogy sehol máshol, e tekintetben szeretnék még egy szintet lépni, hiszen ez V4-es szinten is egyedülálló teljesítmény volt a Közbeszerzési Döntőbizottságtól. Éppen a múlt héten volt egy V4-es szakértői tanácskozásunk, ahol a V4-es kollégákkal kvázi jó gyakorlatként

azonosítottuk a Döntőbizottságnak az elektronikus úton történő tárgyalási metodikáját. Mi úgy látjuk, ebben kifejezetten jó példával tudunk szolgálni a V4-es tagállamok kollégái előtt is, tudjuk exportálni ezt a gyakorlatot.

A Közbeszerzési Hatóság hagyományosan nagyon magas fokú figyelmet szentel a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos gyakorlat támogatására és a jogalkalmazók támogatására. Tudjuk, hogy a közbeszerzési jog egy rendkívül bonyolult jogterület, van törvényünk, több mint húsz végrehajtási rendeletünk, európai uniós irányelvek, rendeletek, európai uniós bírósági ítéletek. Ebben a tekintetben nagyon nagy szüksége van a közbeszerzési eljárások lefolytatására kötelezett szervezeteknek, illetve a tanácsadóknak arra, hogy folyamatosan naprakészen tudják tartani a tudásukat, emiatt a Közbeszerzési Hatóság nagy hangsúlyt fektet az ő képzésükre. A tavalyi évben összesen 2500 fő szakmai képzéséhez tudott hozzájárulni a Közbeszerzési Hatóság azokkal a rendezvényekkel, workshopokkal, konferenciákkal, amelyeket megrendezett. Nagyon sok egyedi állásfoglalás-kérés is érkezik hozzánk. A tavalyi évben 411 darab ilyen kérés érkezett, amelyekben összesen 898 kérdést tettek fel a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban az annak lefolytatására kötelezett szervezetek. Mi azt gondoljuk, hogy az a magas színvonalú szakmai tájékoztatás, amelyet a hatóság munkatársai képviselnek, hozzájárult a közbeszerzési eljárások szabályos lefolytatásához. Szeretnénk útmutatókkal, ajánlásokkal, egyéb soft law eszközökkel is támogatni a közbeszerzési eljárások lefolytatására kötelezett szervezeteket. Ezzel összefüggésben összesen 14 darab útmutatót tettünk közzé a tavalyi évben különböző, közbeszerzésekkel kapcsolatos szakmai kérdésekben. Ezeknek a jelentős része egyébként korábbi útmutatóknak az aktualizált változata volt.

Szeretném kiemelni a Közbeszerzési Hatóság önként vállalt feladatai közül a Közbeszerzési Értesítő Plusz folyóiratot, amelyet 2019-20-ban indítottunk. Ez egy ingyenesen elérhető folyóirat, online is elérhető; ebben rendszeresen jelennek meg a közbeszerzésekkel kapcsolatos szakmai cikkek, a Közbeszerzési Hatóság által kiadott állásfoglalások anonimizált verzióban. Ezt azért tesszük, hogy így is el tudjunk jutni minél több olyan személyhez, szervezethez, amelyek közbeszerzési eljárások lefolytatására kötelezettek; a szabályosságot tudjuk támogatni ezzel is. Én azt gondolom, büszkék lehetünk arra az eredményre, amit ennek a szakmai folyóiratnak az olvasottsága jelent, hiszen ezres nagyságrendű a havi olvasottsága a kattintások alapján, ami, azt gondolom, egy ilyen eléggé szélsőségesen szakmai folyóirat esetében kiváló, kiemelkedően jó eredmény.

Elhivatottak vagyunk a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos átláthatóság biztosítása tekintetében, ezért a Közbeszerzési Hatóság honlapján a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó valamennyi információ és adat publikusan elérhető. Ezzel kapcsolatban szeretném azt kiemelni, hogy hasonlóan az egyajánlatos eljárásokhoz, a közbeszerzési eljárások átláthatósága is sokszor téma a közbeszédben. Szeretném mindenkinek a figyelmét felhívni arra, hogy minden szakmai alapot nélkülöznek azok a megállapítások, amelyek a hazai közbeszerzési eljárások átláthatóságát megkérdőjelezik. Magyarországon gyakorlatilag nincs olyan adat közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban, ami nem elérhető bárki számára ingyenesen és korlátozás nélkül az interneten. Minden olyan nyilatkozat valótlan, ami ennek az ellenkezőjét állítja. Én ebben a tekintetben nem is a saját adatainkra, saját megállapításainkra szeretnék hagyatkozni, hanem az Európai Bizottság adataira. Az Európai Bizottság minden évben az úgynevezett belső piaci eredménytáblában közzéteszi az erre vonatkozó adatait, hogy mennyire véli átláthatónak az Európai Bizottság a tagállamok közbeszerzési eljárásainak az átláthatóságát. Ebben a statisztikai adatrendszerben Magyarország 100 százalékon van, ami az európai bizottsági terminológia szerint azt

jelenti, hogy nincs olyan eltitkolt információ a közbeszerzési eljárásokban, amelyeket az állampolgárok nem tudhatnak vagy nem ismerhetnek meg.

A Közbeszerzési Hatóság aktív résztvevője az állami szervek korrupcióellenes összefogásának, és ebben a tekintetben is szerettünk volna szintet lépni. A tavalyelőtti évben beindítottuk az úgynevezett közbeszerzési anonim chat programot, amelyen bárki név nélkül is, önmaga azonosítása nélkül bejelenthet bármilyen közbeszerzési szabálytalanságot, amellyel találkozik, ezt a Közbeszerzési Hatóság munkatársai kivizsgálják. Ezt a 2021. évben továbbfejlesztettük, és egy belső bejelentési programot is készítettünk, amely kifejezetten a Közbeszerzési Hatóság munkatársai számára jelent egy anonim bejelentési felületet arra vonatkozóan, hogy ha valamilyen integritássértő cselekménnyel találkoznak, akkor ezt bejelenthetik a Közbeszerzési Hatóság információbiztonsági, illetve integritásfelelősének. Belső folyamatainkat pedig teljes mértékben digitalizáltuk, hozzájárulva ezzel ahhoz, hogy a belső folyamataink átláthatóak lettek, kiszámíthatóak, és mindenféle befolyástól mentesen tudunk működni.

Nem utolsósorban ezzel kapcsolatban ki kell emelni azt, hogy a teljes körű elektronikus ügyintézésre való átállással minimálisra lehetett csökkenteni a papírfelhasználást, gyakorlatilag az ügyeink 98 százalékát elektronikus úton látjuk el. A papírfelhasználásunk csak néhány belső feljegyzésre vonatkozik, ami teljesen minimális már, és ebben a tekintetben is újra felhasznált papírokat, repapírt használunk, hozzájárulva ezzel a környezetvédelmi célok megvalósulásához.

S ha már fenntarthatóság, akkor el kell mondanom, hogy a Közbeszerzési Hatóság elkötelezett a fenntarthatóság és a környezetvédelmi célok érvényesítése mellett. Közbeszerzések tekintetében általában nem tudunk kötelezni arra senkit, hogy környezetvédelmi szempontokat alkalmazzanak a közbeszerzési eljárásukban, nincs erre lehetőség. De mi hiszünk abban, hogy az ajánlatkérők tudatosságának befolyásolásával rá lehet vezetni a kiírókat arra, hogy minél több és több olyan közbeszerzési eljárást írjanak ki, amelyek a környezetvédelmi szempontokat előtérbe helyezik. Abban a széles körű oktatási és képzési tevékenységben, amelyet végzünk, rendszeresen helyezünk hangsúlyt arra, hogy tájékoztassuk a közbeszerzési eljárások lebonyolítóit arra vonatkozóan, hogy milyen megoldási lehetőségek állnak fenn a zöld közbeszerzési eljárások lefolytatására. De ennél sokkal többre tartom személy szerint azt a programot, amelyet két-három évvel ezelőtt indítottunk el, amelynek a lényege az, hogy próbáljuk motiválni a kiírókat azzal is, hogy a jó gyakorlatokat összegyűjtjük és díjazzuk. Ebben a tekintetben elindítottuk a Közbeszerzési Nívódíjat, amellyel kifejezetten olyan projekteket szeretnénk díjazni, amelyek érvényesítettek fenntarthatósági, illetve innovációs szempontot, és ennek publicitási lehetőséget is biztosítunk. Abban bízunk, hogy ha látják a kiírók azt, hogy másoknál ez működik, és mások tudtak zöld közbeszerzési eljárásokat folytatni, és milyen feltételek alkalmazásával, akkor ez a példa ragadós lesz. Azt tudom mondani, hogy a programunk minden évben egyre népszerűbb, és egyre több ilyen kiírás történik.

A tavalyi évben ezzel összefüggésben elindítottuk a „Fenntartható Magyarországért" programot, amelynek az a lényege, hogy összegyűjtöttük azokat a legnagyobb hazai ajánlatkérőket, amelyek a legtöbb közbeszerzési eljárást, illetve a legnagyobb értékű közbeszerzési eljárást bonyolítják le. Velük közösen létrehoztunk egy fenntarthatósági munkacsoportot, amelynek a résztvevői vállalták, hogy az eljárásaik többségét zöld közbeszerzési eljárásokként bonyolítják le. Ha ezek közül néhány szervezetet meg kell említenem: például a MÁV-ot említhetném, a Magyar Közutat, a NIF Zrt.-t, a Miniszterelnökség csatlakozott ehhez, és a Megyei Jogú Városok Szövetsége is csatlakozott a programhoz. Mi bízunk benne, hogy a hazai szférában, a hazai közbeszerzésekből legnagyobb szeletet hasító önkormányzatoknál is

egyre népszerűbb lesz innentől kezdve a zöld közbeszerzési eljárások lefolytatása. Ezzel összefüggésben egyébként egy „zöld kódex”-et készítettünk, amelynek az volt a lényege, hogy mi mindenkinek partnerséget ajánlottunk, az összes ajánlatkérőnek partnerséget ajánlottunk, akik zöld közbeszerzési eljárásokat bonyolítanak le. Nem kell mást tenniük, csak csatlakoznak ehhez a „zöld kódex”-hez, és onnantól kezdve a Közbeszerzési Hatóság teljes mellszélességgel támogatja ezen ajánlatkérők közbeszerzési eljárásainak a lefolytatását, feltéve, hogy vállalja, hogy az összes, vagy legalábbis a közbeszerzési eljárásainak a döntő többsége zöld közbeszerzési eljárás lesz.

A Közbeszerzési Hatóság gazdálkodási adatai, belső szervezeti eredményei tekintetében szeretném kiemelni azt, hogy az Állami Számvevőszék rendszeresen, minden évben ellenőrzi a hatóság működését és gazdálkodását. A korábbi évekhez hasonlóan szabálytalanságot az Állami Számvevőszék nem tárt fel, és megállapította, hogy a hatóság bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, a bevételeinek és kiadásainak elszámolása pedig szabályszerű volt. Nem kaptunk javaslatot, ajánlást az Állami Számvevőszéktől. Ezzel összefüggésben szeretném még kiemelni, hogy a Közbeszerzési Hatóság döntő többségében saját bevételeiből működik és gazdálkodik. Azok a bírságok pedig, amelyeket a Közbeszerzési Döntőbizottság kiszab és a Közbeszerzési Hatóság begyűjt, lényegesen meghaladják azoknak a finanszírozási forrásoknak az arányát, amit a központi költségvetésből kapunk, így azt gondolom, hogy a Közbeszerzési Hatóság a hatékony munkavégzés mellett egyébként anyagi szempontból is előnyös feltételek mellett látta el a feladatait 2021-ben. Azt gondolom, ezzel is sok szervezet számára példaként szolgálhat a hatóság működése.

Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak. Ha bárkinek kérdése van, nagyon nagy örömmel válaszolok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Képviselőtársaimnak van lehetősége elsőként, hogy kérdéseket tegyenek föl vagy véleményt mondjanak. *(Jelzésre:)* Mellár Tamás alelnök úr jelentkezett elsőként, megadom a szót.

Kérdések, vélemények

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon röviden próbálok reflektálni arra, amit elnök úr itt mondott. A hosszú beszámolójából az derül ki, hogy a közbeszerzések tekintetében minden rendben van, és komoly javulások mentek végbe az elmúlt időszakban. Csak hát, ugye, a puding próbája az, hogy megeszik. Na most, ha mindez igaz lenne, akkor ebből az kellene hogy következzen, hogy egyre olcsóbbak és olcsóbbak lesznek vagy legalábbis nem lesznek igazából reálértékben drágábbak azok a közbeszerzések, amelyeket mi mindannyian látunk, a korrupciós rangsorban egyre jobb és jobb helyet tudunk elfoglalni, és a versenyképességünk is javul. Most ehhez képest viszont, ha megnézzük, akkor azt lehet látni, hogy bizony továbbra is fönnáll az, hogy háromszoros-ötszörös árba kerülnek azok a beruházások, amelyek állami megrendelések, és ilyen pályázati eljáráson keresztül zajlanak, a korrupciós rangsorban nem kerültünk előrébb, és a versenyképességünk is igen gyenge továbbra is, és ebből következően a termelékenységünk is.

Szinte mindenki ismeri és tudja azokat a trükköket, amelyekkel én is naponta találkozom, hogy azt kell csinálni, hogy egy ilyen pályázaton vagy föl kell kérni még két-három másik céget, hogy kamuból adjon be egy pályázatot, akár ők megírják ezt a pályázatot és adnak nekik egy kis pénzt, és akkor így máris nem egyedül van a pályázó. A másik az, hogy irreálisan alacsony összeget írnak be, és akkor utána majd lesznek pótkiírások, amivel följebb lehet emelni az árat, vagy pedig az, aki a legalacsonyabb árat jelölte be, valamilyen oknál fogva a későbbiekben mégiscsak visszalép, és akkor

így mégis a magasabb árat ajánló nyer. Tehát ilyen és ehhez hasonló dolgokat nap mint nap lehet hallani, és kint a terepen konkrét cégek nevével és konkrét dolgokkal kapcsolatosan.

Tehát én egyáltalán nem vagyok nyugodt e tekintetben, és azt gondolom, hogy a közbeszerzés bizony Magyarországon a korrupció melegágya, és ez az, amely ezt a NER-es hatalmi rendszert tulajdonképpen életben tartja. Nagyon érdekes lenne, ha lehetne egy olyan kísérletet végezni, hogy ha most gyorsan lenne egy kormányváltás, és utána egy új rezsim lenne, vajon ugyanezek nyernék-e meg a közbeszerzéseket, ugyanezek a cégek nyernék-e meg. Mert ha a leghatékonyabbak nyerték meg, akkor természetesen persze ugyanez lenne. Hát, azt gondolom, nyilvánvalóan nem, és nyilván az is látható, hogy azok a cégek, amelyek az elmúlt esztendőkben rengeteg ilyet nyertek, és nagy vagyonra tettek szert, ugyanakkor nemzetközi szinten tulajdonképpen az ő exportképességük vagy versenyképességük szinte teljes egészében elhanyagolható. Tehát én nem látom azt, hogy a verseny biztosításában valóban előrelépés történt. Köszönöm szépen. *(Bánki Erik távozik az ülésről.)*

(Az ülés vezetését Witzmann Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

WITZMANN MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm a Gazdasági Bizottság mai ülésén részt vevő jelenlévőket. Hivatalos elfoglaltsága miatt elnök úrnak távoznia kellett az ülésről, így engem kért fel, hogy a továbbiakban vezessem az ülést.

A hozzászólók között láttam még Tordai Bence képviselőtársamat. Megadom a szót.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, alelnök úr. Köszönjük a beszámolót, amit azért nehéz komolyan venni, hiszen eszerint minden rendben van, miközben minden korrupciókutató szervezet azt mondja, hogy 20-30 százalék körül van a közbeszerzéseknél az átlagos túlárazás. Ez tehát azt jelenti, hogy ha ezt a tavalyi rekordévet, ezt a több mint 4000 milliárdos elköltött összeget nézzük, akkor körülbelül 1000 milliárd forint folyt ki a költségvetésből hatalomközeli cégeknek. Ha önök szerint ez teljesen rendben van, akkor valószínűleg valami más mozit nézünk.

De más mozit néz az Európai Bizottság is, ami nem pontosan azt az egyszereplős közbeszerzési arányt mutatja, amit önök itt írásba adtak ebben a szép, színes-szagos kiadványban. Tehát míg önök azt állítják, hogy 19 százalék az egyszereplős közbeszerzések aránya, a Bizottság számításai szerint 39 százalék. Most kérdés, hogy a két szervezet közül vajon melyiknek áll érdekében torzítani ezeket az adatokat. Én attól tartok, hogy akármilyen szép lenne is relatíve ez a 19,5 százalékos egyajánlatos közbeszerzési eljárási arány, sajnos nem igaz. Vagy ha igen, akkor ezt az elég markáns különbséget jó lenne megmagyarázni, mert így nehezen érthető.

Egyébként úgy általánosságban nem az eljárások átláthatóságát kritizálják, hanem az eljárások nyertesének eleve elrendeltségét, tehát amikor pontosan tudják a tájékozott újságolvasók is már lassan, hogyha ránéznek egy közbeszerzési eljárásra, hogy ki lesz annak a nyertese, és különösen igaz ez a nagy értékű eljárásoknál. Tehát minél több pénz forog kockán, annál biztosabb, hogy az Orbán-birodalom valamely vazallusa fogja megnyerni valamelyik cégével vagy cégcsoportjával azt az eljárást. Különösen érdekes volt ez a koncessziós eljárásoknál, amikor 35 évre szerződnek és több ezer milliárd forintos összegek röpködnek a levegőben.

Nagyon szeretném, ha elnök úr tudna erre megnyugtató választ adni, meg lennék ugyanakkor lepve, ha ez sikerülne neki, de azért sok sikert kívánok. És ha

meggyőz, akkor megszavazzuk a beszámolót; ezzel ellentétes esetben sajnos a Párbeszéd részéről én „nem” szavazatot fogok leadni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Orosz Anna képviselőtársam volt a következő, megadom a szót.

OROSZ ANNA (Momentum): Köszönöm a szót. Nekem három kérdésem lenne az elnök úrhoz. Az első, hogy mivel magyarázza azt, hogy - ahogy a beszámoló első ábrája rögtön mutatja - a közbeszerzések összértéke 2018-hoz képest jelentősen nőtt, 28 százalékkal, a közbeszerzési eljárások száma majdnem ugyanennyivel, 26 százalékkal csökkent ugyanebben az időszakban.

A második kérdésem nekem is az egyajánlatos eljárások arányára vonatkozik. Ugye, itt sokszor elmondta, hogy másképp számol az Unió, másképp számol a magyar kormány. Akkor itt szeretném megkérdezni, hogy hogyan lehetséges az, hogy a magyar kormány saját maga állítja a 2021 májusában publikált és az Európai Bizottság számára összeállított helyreállítási és ellenálló-képességi tervében azt, hogy - és akkor most idézem - a legutolsó, 2019. évre vonatkozó eredménytábla alapján Magyarország az uniós tagállamok közül a negyedik az egyajánlatos eljárások aránya vonatkozásában, 40 százalékos eredményével. A hazai elektronikus közbeszerzési rendszer adatai hasonló helyzetet mutatnak azzal, hogy az uniós értékhatárok alatti eljárásokban az egyajánlatos eljárások aránya valamivel alacsonyabb, mint az uniós értékhatárt meghaladó közbeszerzéseknél. És akkor itt szerepel egy táblázat, ahol a 2020-as arányok az uniós eljárásrendben lefolytatott közbeszerzések esetén 40 százalékot mutatnak, a nemzeti eljárásrendben 22 százalékot, a kettő együtt pedig átlagosan 31 százalék. Tehát a magyar kormány saját maga az Európai Bizottság felé egy sokkal magasabb arányt jelzett, mint amit itt önök ebben a beszámolóban bemutatnak.

A harmadik, egyben utolsó kérdésem pedig a gyorsforgalmi úthálózati, 35 évre szóló koncessziót érinti, amit 2021. június 9-én írt ki a Nemzeti Koncessziós Iroda. A koncesszió tervezett hossza 35 év, annak tárgya a Magyarország gyorsforgalmi úthálózatára vonatkozó minden tervezési, felújítási, építési, üzemeltetési, karbantartási és e tevékenységek finanszírozását magába foglaló koncessziós szerződés. A Transparency International Magyarország szerint ez a konstrukció valójában nem egy koncesszió, hanem egy leplezett közbeszerzés, amelyet nem a közbeszerzési szabályok szerint folytatnak le, amellyel megsértik a koncessziós irányelvet és a közbeszerzési irányelvet is. Az indoklásuk az, hogy a tervezett konstrukcióból hiányzik a koncesszió jogi fogalmának kettő fontos eleme: az egyik a hasznosítás jogának az átadása, a másik pedig a hasznosításhoz kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosult általi viselése. Hasonló aggályokat fogalmazott meg az Európai Bizottság is. Az a kérdésem, hogy miért nem indítottak hivatalból eljárást a Közbeszerzési Döntőbizottságnál, hogy vizsgálják ki ezt a meglehetősen fontos eljárást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő hozzászóló Z. Kárpát Dániel.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Köszönöm szépen. Bár erős a kísértés, hogy erről a 35 éves történetről kérdezzek én is, de ez már elhangzott, ezért inkább a saját kérdéseimet venném elő.

Volt egy korábbi állatorvosi ló, elnök úr, a közbeszerzések tekintetében, ahol szépnek látszott a kép, mégsem volt az. Ez az az eset volt, amikor, mondjuk, egy betéti társaság teszi a legkedvezőbb ajánlatot, ő nyeri meg ajánlattevőként a történetet, ugyanakkor kiderül, hogy ezt a betéti társaságot adott esetben kettő kft. alapította, de

mivel bt.-ről van szó, tudjuk, hogy a tulajdonos felel adott esetben teljes vagyonával, ily módon mégiscsak a kft. jegyzett tőkéjének erejéig felelős. Ezeket a furcsa trükköket képes-e a közbeszerzések során detektálni és valamilyen úton-módon kiszűrni a hivatal?

Illetve a Közbeszerzési Döntőbizottság elnök urához fordulnék azzal a kérdéssel, hogy az érintett cégek átláthatóságáról rengeteget beszélünk: mit jelent az önök olvasatában az átláthatóság? Tehát definitíve milyen esetben mondják egy cégre azt, hogy átláthatóan működik? Milyen ismérvek alapján döntenek egy gazdasági társaság átláthatóságáról? Én úgy látom, hogy nincs egy objektív mércéje ennek, de szeretnék tisztán látni abban, hogy hogyan vizsgálják mindezeket.

Azt is látjuk, hogy a túlárazások tekintetében már nagyjából megbeszéltük, amit meg lehetett.

Az egyszereplősök tekintetében, igen, itt van egy óriási statisztikai szakadék a bizottsági módszertan és a hazai között, tisztán látjuk ennek az eltéréseit. Azt is, hogy helyesen hangzott el, hogy Magyarország Kormánya egy magasabb adatról számol be, mint önök itt most ebben a prezentációban. Ha nincs így, akkor ezt kérem, majd tegyék tisztába, illetve cáfolják.

Ugyanakkor mérik-e bármilyen statisztikai eszközzel azt az esetet, amikor a legkedvezőbb ajánlatot tevő társaság furcsa körülmények között visszalép a további küzdelmektől, és a korábbi két- vagy akár többszereplős eljárás hirtelen egy egyszereplős, egyindulós, egybefutós történetté válik? Nem akarom azt vizionálni, hogy az esetek kétharmadában erről van szó; azt látom, hogy nagyon sok ilyen eset jön szembe. Méri-e ezt a hivatal bármilyen úton-módon? Van-e pontos statisztikai adata ezekre nézve?

Kicsit jobban érdekelt volna bennünket egy mélyfúrás a részt vevő mkkv-k, tehát mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások tekintetében. Én vélelmezem, hogy mikrovállalkozást itt alig találunk, de ha van erről statisztika vagy kimutatás, hogy kimondottan a kisvállalkozói szférán belül milyen a megoszlás, tehát mondjuk, öt fő alatti foglalkoztató egyáltalán bármilyen úton-módon megjelenik-e ezen a piacon. Ezek a kisvállalkozások kinek a kisvállalkozásai? Tehát itt mesterségesen alapított kis leányvállalatokról van szó, vagy pedig organikusan a piacon működő, mondjuk, építőipari kisvállalkozásról? Utóbbi esetben teljesen támogatom azt a jelenséget, hogy több kisvállalkozó jelenik meg ebben a szférában.

Ugyanakkor nem lehet elmenni szó nélkül amellett, hogy ha ez a 20-30 százalékos túlárazási arány valós - vagy akként fogadjuk el -, akkor itt valóban egy ezermilliárdos nagyságrendről beszélünk. Nem feltétlenül csak a költségvetés számára hiány mindez, hanem a piacról is hiányzik a kisvállalkozások és középvállalkozások megrendelési volumene tekintetében. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úr hozzászólását, illetve kérdéseit. Megadom a szót Csárdi Antal képviselőtársamnak.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Nekem egyetlenegy kérdésem van, hogy éltek-e jogalkotási javaslattétellel a kormányzat felé, és ha igen, akkor tételesen mit javasoltak jogalkotási szempontból. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól látom, akkor több jelentkező nem volt. Megadom a szót elnök úrnak. Parancsoljon, elnök úr!

Dr. Kovács László válaszai

DR. KOVÁCS LÁSZLÓ elnök (Közbeszerzési Hatóság): Köszönöm szépen. Ha lehetséges, a hozzászólások sorrendjében szeretnék haladni.

Először Mellár képviselő úr észrevételeivel kapcsolatban, ami a háromszoros-ötszörös túlárazásról szól. Én tényekről beszéltem, és nagyon sok észrevétel, ami itt elhangzott, az mind feltételezés. Feltételezés ez a háromszoros-ötszörös túlárazás. Mi nem látjuk, hogy mi a műszaki tartalom, a műszaki tartalom ismerete nélkül nem lehetséges összehasonlítani a különböző beruházásokat és a projekteket, és nem lehet azt mondani, hogy háromszoros-ötszörös, ha nem tudjuk, hogy mihez viszonyítsunk egyébként.

Az irreálisan alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos felvetések. Az irreálisan alacsony ár vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályokat konkrétan rögzíti a közbeszerzési törvény. Tehát ha egy gazdasági szereplő irreálisan alacsony áron nyújt be egy ajánlatot a közbeszerzési eljárásban, akkor azt nem lehet kihirdetni nyertesnek, hanem az ajánlatkérőnek kötelessége felhívni őt arra, hogy indokolja meg, miért nyújtott be ilyen alacsony árat. Ebben a tekintetben részletes bemutatást kell hogy tegyen az adott gazdasági szereplő többek között arról, hogy hogyan és honnan szerzi be a nyersanyagot, mennyiért vásárolja meg azokat, hogyan veszi igénybe az alvállalkozókat, milyen mértékben, a munkajogi szabályokkal és az azzal kapcsolatos kifizetéseket hogyan tartja be és mennyire nem tartja be. És ha ezeket nem tudja megindokolni az adott gazdasági szereplő, akkor ki kell zárni, tehát kötelező kizárni a közbeszerzési eljárásból az ilyen típusú gazdasági szereplőket.

Amit a korrupció melegágyával kapcsolatban említett képviselő úr, az megint csak egy percepció. Ahogy említettem, egy eljárásban hét darab gazdasági szereplő vesz részt, legalább hét ajánlatot nyújtanak be, és abból csak egy nyertes lehet. Nagyon népszerű az, hogy aki nem nyer, rögtön valami olyan dolgot talál ki, aminek egyébként a valósághoz semmi köze sincs, csak egyszerűen rosszabb ajánlatot nyújtott be. De ha nem is így lenne, akkor van lehetősége egyébként benyújtani jogorvoslati kérelmet a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz, ha pedig igaza van, még visszakapja az igazgatási szolgáltatási díjat is. Élhet bejelentéssel hozzánk, közérdekű bejelentéssel, élhet bejelentéssel ezen a bizonyos közbeszerzési anonim chaten keresztül, ahol még meg sem kell mondania, hogy ő kicsoda, és kivizsgálják az általa bejelentett szabálytalanságot.

Egyébként pedig azok a korrupciós indexek, amelyeket említett, ezek mind percepciós indexek, tehát konkrét eseteket nem találnak ebben, nem tudnak bemutatni. S egyébként amellett sem szabad elmennünk, hogy mennyire megalapozottak tudományos szempontból ezek az indexek. Ön kutató és tudományos területen mozgó személy, biztos vagyok benne, hogy tudja, milyen tudományetikai elvek vonatkoznak ezeknek az indexeknek az elkészítésére, ami például a módszertannak és a metodikának a nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos. S ebben a tekintetben például az Állami Számvevőszék részéről a Pénzügyi Szemlében jelent meg egy kiváló tanulmány néhány évvel ezelőtt, amely kifejtette, hogy nem mondják meg az ilyen percepciós korrupciós indexet készítő szervezetek azt, hogy milyen kérdéseket tesznek fel, kinek teszik fel ezeket a kérdéseket és milyen körben vizsgálják ezeket a válaszokat. Tehát én azt gondolom, ezeket megfelelő fenntartásokkal kell kezelni.

Tordai Bence képviselő úr: az egyajánlatos eljárásokkal kapcsolatos kérdését már megválaszoltam, amikor erről beszéltem. Hiszen elmondtam, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos statisztikai adatok tekintetében, az egyajánlatos statisztikai adatok tekintetében más módszertant alkalmazunk, mint az Európai Bizottság. Azért, mert 25 éve csináljuk ezt, 25 éve nem változtattunk ezen, ahogyan a hollandok sem

például; ők ugyanezt a módszert alkalmazzák, mint mi. Ez nem hiba vagy nem rossz, ez egyszerűen más szempont. Mi az eljárásokat nézzük, ők meg a szerződéseket nézik. Említettem, hogy egy eljárásban lehet több szerződést is kötni. Nyilván más lesz az arány. Ezért többször jeleztük az Európai Bizottságnak, hogy az lenne a jó, ha mind a két módszer szerinti rendszert vagy számadatot feltüntetnék a Bizottságnál, hiszen számos más európai uniós tagállam ugyanezt a módszertant alkalmazza. Ez önmagában nem rossz, csak egy más nézőpont.

Itt szeretnék csatlakozni Orosz Anna képviselő asszony kérdéséhez is, aki már egyébként elmondta, hogy én megválaszoltam ezt a kérdést. Amikor arról beszélünk, amit ön említett, hogy a magyar kormány mit nyilatkozott, ugye, abban az is benne volt, hogy az Európai Bizottság módszertana szerinti adatokat vette alapul a Miniszterelnökség vagy a kormány, amikor nyilatkozott, pont azért, mert itt viszont muszáj volt azt a metodikát követni, amit az Európai Bizottság követ, hiszen az ő szempontjaik szerint kell majd az egyajánlatos eljárásokat lecsökkenteni. És erre egyébként meg is tette a kormány a megfelelő intézkedéseket, hiszen közzétételre került az idén a vonatkozó kormányrendelet, amely az ezekkel kapcsolatos speciális intézkedéseket tartalmazta, s egyébként mi magunk, a Közbeszerzési Hatóság is szigorított ellenőrzést írt elő ezekre az eljárásokra.

Amit még említettem az egyajánlatos eljárások kapcsán, hogy eltérőek az adatok, azon túl, hogy más a módszertan, fogadjuk el azt a módszertant, amelyet az Európai Bizottság használ, hogy szerződésenként nézzük. Nem azt mondom, hogy alacsony az a szám, amelyet az Európai Bizottság mond, hanem azt mondom, hogy ez nem csak nálunk van így, hanem, ahogy említettem, a 27-ből 19 tagállamnál így van - 19 tagállamnál! -, és ebből 5-nél a magyarországinál is magasabb az arány. Amiben eltértek, az szerintem más évre vonatkozott, mint amiről mi beszélünk, ezért térhetett el. Én csak azt mondom, úgy gondolom, az egy kifogásolható eljárásmód, hogy a 27 tagállamból 19-nél magas az Európai Bizottság módszertana szerinti egyajánlatos eljárások aránya, de a 19-ből kipécéznek minket, és ezt csak nálunk róják fel. Nézzék meg, a belső piaci eredménytábla elérhető, menjenek rá, írják be a keresőprogramba, meg tudják nézni, és akkor utána tudunk róla beszélni. Mert ez így nem valós.

Z. Kárpát Dániel képviselő úr észrevételére. Ugye, most az, hogy a cégjog mit enged meg, hogy hogyan alakuljanak cégek, arra nekünk nem sok ráhatásunk van. Ha cégjogilag van erre lehetőség, hogy egyes cégek más cégekben szerezzenek tulajdoni hányadot, azzal kapcsolatban mi nem tudunk mit tenni. A közbeszerzési eljárásokba való bekapcsolódását ez viszont nem fogja megakadályozni. Az eljárások esetében uniós jogi alapon lehetőség van arra, hogy más szervezeteknek az erőforrásaira támaszkodjanak az ajánlattevők, más cégeknek a referenciáit mutassák be, mint a sajátjaikat. Ezt hiába jelezte a magyar kormány is, a Közbeszerzési Hatóság is, hogy ez visszaélésre ad lehetőséget, ezen nem lehetett változtatni, ez egy uniós irányelvi alapú előírás. Egyébként pedig a hirdetmények tartalma mindig nagyon szigorú ellenőrzésen megy át, abban nem lehetnek olyan feltételek és olyan szempontok, amelyek valamelyik gazdasági szereplő számára előnyt biztosítanak, hiszen ezekben az esetekben a jogorvoslati eljárások általában megindulnak.

Többek részéről is elhangzott ez a 35 éves koncessziós eljárás, hogy a Transparency International milyen észrevételeket tesz. Én említettem korábban, hogy a közbeszerzési jog nem egyszerű terület: van egy nagyon bonyolult törvényünk, van három darab irányelvünk, van több mint húsz darab végrehajtási rendeletünk, van rengeteg európai uniós bírósági ítéletünk, európai uniós rendeletünk, hazai bírósági ítéletünk, döntőbizottsági ítéletünk. Én nagyon nagy tisztelettel tekintek mindenkire, aki közbeszerzésekkel foglalkozik, hiszen ez a mi szakterületünk, és hozzánk nyilvánvalóan közel áll, de ez azért nem egy egyszerű szakterület, és szakértelem és

hozzáértés nélkül megszakérteni egy-egy közbeszerzési eljárást, azt azért, hát, fenntartásokkal érdemes kezelni.

Ennek az eljárásnak, amelyet itt említettek, nyilvánvalóan a kiírását megnézték a Közbeszerzési Hatóság munkatársai, hiszen a hirdetmény-ellenőrzésen átesett, és nyilvánvalóan komoly szakmai tapasztalattal bíró közbeszerzési tanácsadók bonyolították le ezt az eljárást. Azt gondolom, ezek a vádak, amelyeket a Transparency International - egyébként nem mint szakmai szervezet, hanem mint egy lelkes érdeklődő - megfogalmazott, nem állnak fenn. Ezek szakmai alapon vitathatók. Én nem szakmai érvekkel szemben csak szakmai érveket tudok felhozni, ezért a vität talán érdemes folytatni, csak nem biztos, hogy eredményre fogunk jutni ebben a tekintetben. Én azt gondolom, el kell fogadnunk az ezzel kapcsolatos szakértői álláspontokat, hogy volt-e itt szabálytalanság vagy nem. Mi egyébként állunk elébe, tehát ha valakinek ezzel kapcsolatban van észrevétele, nagyon szívesen meghallgatjuk.

Egyébként pedig volt külföldi szereplő is ebben a projektben, európai uniós szinten meg lett hirdetve, és a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz, a kizárólagos jogorvoslati hatáskörrel rendelkező szervezethez egyetlenegy észrevétel és jogorvoslati kérelem sem érkezett. Tehát én azt gondolom, ez önmagáért beszél ebben a tekintetben.

Végül pedig Csárdi Antal képviselő úrnak. A Közbeszerzési Hatóság egyik legfontosabb feladata az, hogy jogalkotási javaslatokat tegyen a jogalkotóhoz. Mi azt a gyakorlatot folytatjuk, hogy a gyakorlati tapasztalatok alapján rendszeresen és folyamatosan gyűjtjük azokat az észrevételeket, megoldási javaslatokat, amelyekkel lehet javítani és jobbítani a közbeszerzési jogszabályok előírásait, s amikor a közbeszerzési törvény módosítása napirendre kerül, akkor ezeket rendszeresen benyújtjuk a jogalkotó számára. Utána elkezdődik egy egyeztetési folyamat, hogy mi az, amit elfogadnak, mi az, amit nem, vagy mi az, ami ellen esetleg ellenérvek vannak. Ezek általában szakmai vita keretében dőlnek el. Mi általában olyan - főtitkár úr segítségét kérem - 80-100 oldal közötti javaslatot szoktunk összegyűjteni és benyújtani; ebben nyilvánvalóan az indoklások is benne vannak. Tehát a kérdésére azt tudom válaszolni, hogy igen, teszünk javaslatokat rendszeresen a közbeszerzési törvény módosítására. Ezzel kapcsolatban azt azonban tudni kell, hogy a közbeszerzési jog és a közbeszerzési törvény nagyon nagy mértékben determinált az európai uniós előírások által. Nem lehet minden előírást átvezetni, amit szeretnénk, hiszen nem térhetünk el az európai uniós irányelvi előírásoktól. Ha ettől eltérnénk, illetve eltérne a jogalkotó, akkor az kötelezettségszegési eljáráshoz vezetne, és nyilvánvalóan a források szabályos felhasználását veszélyeztetné, amit nem lehet megtenni.

Nagyon bízom benne, hogy minden kérdésre sikerült válaszolnom. Esetleg még annyit az egyajánlatos eljárásokkal kapcsolatos statisztikához, hogy az Európai Bizottság csak az európai uniós szint feletti eljárásokat vizsgálja, tehát nem az összeset. Ahogy mondtam, ez, mondjuk, Magyarország esetében az összes eljárásnak a 40 százaléka csak. A közbeszerzési eljárásokban a hirdetmények biztosítják a nyilvánosságot. Amikor lezajlik egy eljárás, akkor annak az eredményéről kell közzétenni egy tájékoztatót, és ebből az eredményről szóló tájékoztatóból készülnek a statisztikák, nálunk is és európai uniós szinten is. Itt azt is nagyon fontos hangsúlyozni, hogy azért itt vannak hiányosságok egyébként az európai uniós tagállamok részéről. Amikor azt látjuk, hogy indul 100 eljárás, és a 100 eljárásra vonatkozóan, mondjuk, csak 80 darab eljárási eredményről szóló tájékoztató kerül közzétételre az Európai Unió hivatalos lapjában, amiből a statisztika készül, akkor azt tudom mondani, hogy ez egy hiányos statisztikai adatbázis, ami egyébként alkalmatlan arra, hogy bármilyen megalapozott és szakmai - és hangsúlyozom: szakmai - következtetést tudjunk levonni arra vonatkozóan, hogy hol magas és hol alacsony az egyajánlatos eljárások száma.

Amíg ezek nincsenek tisztába téve, és amíg ezek nincsenek minden tagállamon számonkérve ugyanúgy, ahogy Magyarországon, addig ennek nincs szakmailag megalapozott tartalma. Mi ezt egyébként magának az Európai Bizottságnak is jeleztük; a legutolsó levelet, ha jól emlékszem, 2020 szeptemberében írtam arra vonatkozóan, hogy ez hogyan fordulhat elő, hogy egyes tagállamok nem teszik közzé az Európai Unió hivatalos lapjában azokat a hirdetményeket, amelyekből statisztikát kell készíteni. Sajnos a válasz még nem érkezett meg - egyelőre várjuk.

Köszönöm szépen. Ha van még kérdés, nagyon szívesen válaszolok, egyben visszaadom elnök úrnak a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen a részletes és alapos tájékoztatást, illetve a válaszokat elnök úrnak. Ha jól láttam, Orosz Anna képviselőtársam jelezte, hogy még egyszer szeretne hozzászólni. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy alapvetően és szokásunk szerint egy körben szoktuk a kérdéseket, véleményeket megtenni; ha mégis van még ilyen, kérem, nagyon röviden tegyék ezt meg. Köszönöm szépen.

További észrevételek, válaszok

OROSZ ANNA (Momentum): Köszönöm, nagyon rövid leszek. Először az egyajánlatos közbeszerzési eljárásokhoz szeretnék kapcsolódni. Egyrészt a magyar kormány a helyreállítási tervében, amelyet az előbb idéztem, ott saját maga végez egy kalkulációt, amivel azokat a magasabb arányokat tünteti fel, amelyeket az előbb elmondtam, és nem beszél semmiféle módszertani különbségről. Úgyhogy nem tudom... Ha tényleg ennyire alacsony az egyajánlatos eljárások aránya, akkor nem tudom, hogy a kormány miért nem dicsekedik el ezzel az Európai Bizottság felé - de nyilván igaza van.

A másik pedig az, hogy amikor azt mondja, hogy de hát a hollandok is úgy számolnak, mint mi: az a helyzet, hogy a hollandoknál 13 százalék az egyajánlatos eljárások aránya, míg Magyarországon 39 százalék. Tehát ha nekünk ugyanaz a módszertanunk, akkor nem értem, hogyan lehetséges, hogy ott harmada az egyajánlatos eljárások aránya.

S akkor még egy gyors kiegészítés a gyorsforgalmi úthálózatos koncesszióhoz. Nagyon érdekesnek találtam az érvelését, mely szerint akik kritikusak ezzel a koncesszióval kapcsolatban, azok szakmailag nem elég kvalifikáltak, bezzeg az önök szakértői szerint minden rendben van, úgyhogy rájuk kell hallgatni, mert ők azok, akik szakmailag egy magasabb fokon vannak. Ez egyébként egy érvelési hiba, de ezt most nem is kommentálnám tovább. Szerintem nagyon furcsa, hogy ha nincs rejtegetnivaló ezzel a 35 évre szóló koncesszióval kapcsolatban, akkor mégis miért nem indítják el az eljárást a Közbeszerzési Döntőbizottságnál, amely nyilván megállapíthatná, hogy minden rendben van, és nincs itt semmi látnivaló. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól látom, Csárdi Antal képviselőtársam is jelentkezett.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen. Ugye, én azt kérdeztem, hogy tételesen. Az volna a kérésem, hogy ne raboljuk a bizottság idejét, hogy a bizottság tagjai számára küldjék el elektronikus formában a teljes és tételes - aláhúzom, hogy: tételes - listáját azoknak a jogalkotási javaslatoknak, amelyekkel éltek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól látom, nincs több hozzászóló. Megadom a szót elnök úrnak.

DR. KOVÁCS LÁSZLÓ elnök (Közbeszerzési Hatóság): Köszönöm szépen. Én csak ismételni tudom magam: az egy másik módszertan. Elmondhatom még többször is, de nem hiszem, hogy ennek van értelme - másik módszertan szerint számolnak. Nyilvánvalóan lehet így is számolni, lehet úgy is számolni. Mi azért hozzuk a beszámolóban mindig az eljárásszámot, mert rendszeresen ezt hozzuk 25 éve. Most az, hogy egyébként a kormány a kétoldalú tárgyalások során használja a kommunikációban a bizottsági módszertant is, szerintem ez egy teljesen reális szempont, hiszen nyilvánvalóan azon az arányon is kell javítani, ahogyan a Bizottság számol. Nem hiszem, hogy erről bármit tudnánk még beszélgetni, hiszen ez teljesen tényszerű dolog; az egy másik módszertan, úgy is lehet számolni. Mi azért szoktuk egyébként ezt idehozni, mert ez egy teljes, átfogó képet ad az egyajánlatos eljárásokról, hiszen, mint említettem, a Bizottság csak az uniós értékhatár felettieket nézi.

Én nem azt mondtam, legalábbis nem azt szerettem volna mondani, hogy mindenki közbeszerzési analfabéta, aki nem nálunk dolgozik. Én azt szerettem volna ezzel mondani, hogy nem feltétlenül van meg mindenhol ehhez a kellő szakmai tapasztalat. Mi nagyon szívesen segítünk ebben az ügyben bárkinek, aki hozzánk fordul ebben a kérdésben. A Transparency International is hozzánk fordult egyébként. Írtunk nekik egy, ha jól emlékszem, több mint hét- vagy nyolcoldalas levelet, amelyben elmagyaráztuk, hogy miért nem állnak fenn ezek a szempontok, amelyeket ők megfogalmaztak. Nyilvánvalóan nem fogunk egy olyan ügyben jogorvoslati eljárást kezdeményezni, ahol a Közbeszerzési Hatóság munkatársai, szakértői szerint nem áll fenn jogsértés. Önnek nem tudok ezzel kapcsolatban mit mondani; annyit, hogy politikai kérdésekre politikai választ kell adni, én meg szakértő vagyok, és szakmai választ tudok erre adni. Mi úgy láttuk, hogy azok az állítások, amelyeket megfogalmaztak ezzel az üggyel kapcsolatban, a hasznosítási jog átadása és a kockázatok viselése, ezek megvalósulnak ebben a projektben.

Csárdi Antal részére: én azért nem soroltam fel tételesen, mert őszintén szólva nincsenek a fejemben 80 oldal javaslatai tételesen. De ha ez a kérés, akkor természetesen ezt bármikor meg tudjuk küldeni, ennek semmi akadálya nincs. Ezek abszolút szakmai jellegű észrevételek és javaslatok voltak; amit a legutóbbi Kbt.-módosításnál benyújtottunk, azt előkeressük és elküldjük. Egyébként nagyon részletes vitát, illetve egyeztetést folytattunk például ebben az utolsó körben a Közbeszerzési Tanácsadók Országos Szövetségével, tőlük is benyújtottunk vagy 30 oldalnyi javaslatot; ezeket végigtárgyaltuk velük több órán keresztül szakmai szempontból, mi az, amivel lehet valamit kezdeni, és mi az, amivel nem. Természetesen ezt a bizottság tagjai számára eljuttatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr válaszait. Szeretném tájékoztatni a bizottságunkat, hogy az Országgyűlés döntése értelmében bizottsági határozattal kell, illetve vagyunk jogosultak lezárni a Közbeszerzési Hatóság beszámolójának megvitatását. Ezzel kapcsolatban kiküldésre került a határozati javaslat tervezete, amely - röviden - összességében megállapítja, hogy a beszámoló ismerteti a hatóság közbeszerzési eljárások átlátható, jogszerű és eredményes lefolytatásának biztosítása érdekében végzett tevékenységét, részletesen bemutatva a hatósági és ügydöntő feladatait, a nyilvántartások vezetésével, közzétételével kapcsolatos munkáját, a közbeszerzési jogalkalmazást támogató működését, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokat. Ezen túl kitér még az indoklás arra is, hogy a magyar közbeszerzési piac a koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági hatásai ellenére is stabilitást mutatott, az eredményesen lefolytatott közbeszerzési eljárások száma 245 darabbal, összértéke pedig 23 százalékkal nőtt a

2020. évhez képest. Ahogy elnök úr szóbeli kiegészítésében is hallhattuk, a mikro-, kis- és középvállalkozások aránya a korábbi évekhez hasonlóan magas volt, az eljárások 85 százalékát mintegy 2521,1 milliárd forint értékben e szektor szereplői nyerték. A hirdetmények ellenőrzésére az eljárások kezdeti szakaszában fokozott hangsúlyt fektetett a hatóság, a már beérkezett hirdetményekhez kapcsolódóan - amely 26 661 darab volt, ahogy hallhattuk is - több körben került sor hiánypótlás megküldésére. A megkötött szerződések teljesítéséhez és módosításához fűződő ellenőrzések száma a 2020. évhez képest mintegy 20 százalékkal emelkedett. A hatóság elnöke az ellenőrzések megállapításaival összefüggésben az írásban megküldött anyagban, illetve most szóban is említette, hogy 123 esetben kezdeményezett jogorvoslati eljárást. A Döntőbizottság összesen 557 jogorvoslati eljárást folytatott le, és a döntések megalapozottságát jól jelzi az is, hogy a határozatok ellen benyújtott bírósági felülvizsgálatok magas pernyertességi arányt mutatnak, mintegy 91 százalékban.

Ezek után szeretném kérdezni képviselőtársaimat, hogy van-e a határozattervezettel kapcsolatban bármiféle észrevételük vagy módosítási javaslatuk. *(Nincs ilyen jelzés.)* Ilyet nem látok.

Határozathozatal

Akkor kérdezem, ki az, aki a határozattervezet szövegét ezzel a tartalommal elfogadja. Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodott? *(Szavazás.)* Ilyet nem láttam. Tehát akkor 11 igen szavazattal, 5 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül a bizottságunk elfogadta.

Megállapítom, hogy a Gazdasági Bizottságnak a beszámoló elfogadásáról szóló 2/2022-2026. számú határozata tehát elfogadásra került.

Köszönöm szépen a Közbeszerzési Hatóság vezetőinek, hogy munkánkat segítették. További szép és sikeres napot kívánok önöknek. *(Dr. Kovács László, dr. Kugler Tibor, dr. Puskás Sándor és munkatársaik távoznak az ülésről.)*

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló T/152. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Rátérünk a 2. napirendi pontunk tárgyalására, ez pedig nem más, mint a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat részletes vitája lesz. A Pénzügyminisztérium képviseletében köszöntöm dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár urat és kollégáit.

Tisztelt Képviselőtársaim! Először röviden ismertetem a tudnivalókat, mert a tárgyalás során alkalmazandó eljárás eltér a többi részletes vitáétól. A Gazdasági Bizottság a vitához kapcsolódó bizottságként folytatja le a jövő évi költségvetésitörvény-javaslat részletes vitáját. A plenáris ülésen a bizottsági jelentések vitája során a Költségvetési Bizottság előadója fogja összefoglalóan ismertetni valamennyi tárgyaló bizottság véleményét; illetve szintén a Költségvetési Bizottság tagja fogja ismertetni a részletes vitáról szóló jelentésről való szavazás során kisebbségben maradt képviselők véleményét is. Ezért tehát a bizottságnak most a részletes vitában kialakított véleményét a részletes vitáról szóló jelentés fogja tartalmazni, a szavazás során kisebbségben maradt képviselőtársaink véleményét pedig függelékként kell majd csatolni a jelentéshez, amelyet aláírt formanyomtatványon papír alapon vagy beszkennelve, elektronikus formában kell eljuttatni legkésőbb holnap délelőtt 10 óráig a bizottság titkárságára.

Felhívom tisztelt képviselőtársaim figyelmét arra, hogy az írásban foglalt bizottsági és kisebbségi vélemény csak olyan elemeket tartalmazhat, amelyek a

bizottsági vitában bármely részről elhangzottak, ahogy ez korábban is szokott lenni. A véleményeket a részletes vita első szakaszában kell ismertetni.

Maga a részletes vita azonban - a többi törvényjavaslat részletes vitájához hasonlóan - itt is két szakaszban zajlik. Rá is térünk az első szakaszra: mint említettem, itt kerülhet sor a törvényjavaslattal kapcsolatos vélemények ismertetésére. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván ezzel kapcsolatban felszólalni. *(Jelzésre:)* Csárdi Antal képviselő úrnak megadom a szót.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Idén több egymást érő, súlyos válság idején kell elfogadni az ország következő évi költségvetését. Egy új, veszélyekkel teli időszak kezdetén állunk, és ennek a költségvetésnek azt kellene bizonyítania, hogy a kormány felismerte ezeket, és felkészítette az országot. Sajnos az előttünk álló tervezet alapján kijelenthetjük, hogy ez nincs így.

A kormány tagadja a változást és tagadja a válságokat. Az egész költségvetés arra épül, hogy jövőre minden visszatér a normál kerékvágásba. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem fog visszatérni. A kormány a jövő helyett mégis a múltba tekint, márpedig egy ilyen nagy átrendeződésnek azok az országok lesznek a győztesei, akik a leggyorsabban felismerik, hogy milyen lesz az új világ, és ennek megfelelően változtatnak, megfelelő választ adnak a válságokra.

Az LMP szerint a gazdasági válságra és az elszabadult inflációra a megoldás a közszolgálati béremelés és a gazdag cégek és emberek nagyobb hozzájárulása. Egy válság mindig többletterhet jelent egy társadalomnak, az pedig szinte teljes egészében a kormány hatásköre, hogy ki viselje ezeket a többletterheket. A jelenlegi neoliberális kormány úgy döntött, hogy Magyarország egy ilyen válság közepén is a külföldi nagyvállalatok adóparadicsoma maradjon, ugyanakkor tétlenül és tehetetlenül szemléli, hogy a közalkalmazottak egyhavi bérét csak idén már elvitte az infláció. Ennek nem így kellene lennie! Ez a kormány döntéseinek a következménye. Sajnos a neoliberális Orbán-kormány 12 éve azon dolgozik, hogy extraprofitot biztosítson az idejövő külföldi nagyvállalatoknak és nem mellesleg a saját oligarcháinak, közpénzből. Eközben saját munkavállalóival rendkívül mostohán bánik, alulfizeti őket, és most is tízezrek kirúgására készül.

Az ország érdeke viszont az volna, hogy a közszolgálati dolgozóknak először biztosítsák az inflációkövető béremelést, majd teljes bérrendezést kell végrehajtani a közszférában, egységesíteni a bértáblákat, a megemelt minimálbérhez, garantált bérminimumhoz és az efelett 30 százalékkal meghatározott diplomás-bérminimumhoz kötni, biztosítva, hogy a rendes életpályamodell megvalósuljon. Ennek fedezetét pedig úgy lehet megteremteni, hogy a multinacionális cégeket és a hazai nagyvállalatokat rendes nyereségadóval terheljük meg. A mai 9 százalék helyett újra be kellene vezetni felső kulccsal a 25 százalékos adósávot; Európában egy átlagosnak mondható társaságiadó-szintnek nevezhető ez a mérték. Ugyanígy több hozzájárulást várnánk a gazdag emberektől nagy vagyoni adó formájában, illetőleg a kiemelkedő jövedelműektől a jövedelemadó progresszívvé tétele formájában.

Az energiaválság is itt van a nyakunkon, erre pedig a megoldás a minél nagyobb fokú energiafüggetlenség. A kormány görcsös ragaszkodása az orosz fosszilis energiahordozókhoz országunk érdeke ellen való, és rengeteg áldozattal jár, feleslegesen. Nem megoldás a nyugati vagy más olaj- és gázimport sem. A megoldás a valódi energiafüggetlenség, tehát az energiafogyasztásunk, főleg a gázfogyasztásunk csökkentése, ami az épületállományunk korszerűsítésével és a megújuló energiák, a szél-, a nap-, a geotermikus energiák sokkal nagyobb fokú kihasználásával érhető el. Ezt is segítenie kellene a költségvetésnek, ahogy azt is, hogy a közlekedés

energiahasználata csökkenjen azzal, hogy tömegek váltsanak autózásról tömegközlekedésre, például egy országos klímabérlet segítségével.

Az élelmiszerválságra a megoldás az élelmiszer-önrendelkezés, azaz az önellátás. Az exportra nyersanyagot termelő, ennek érdekében talajt és vizeket és a környezetet kizsákmányoló nagybirtokok helyett a talaj- és vízmegtartó, családi gazdaságokra és szövetkezetekre épülő tájgazdálkodás tudja biztosítani az élelmiszer-ellátás biztonságát, hogy mindenkinek jusson egészséges, megfizethető élelmiszer, függetlenül az úgynevezett világpiac viharaitól. S nem megoldás az állami földek további elkótyavetyélése sem; nemzeti kincseink, termőföldjeink kiárusítását teljes mértékben elutasítja az LMP.

S végül a klíma- és ökológiai válságra az első és legsürgetőbb válasz kell hogy legyen a zöldterületi moratórium. A Fidesz szemében a zöldfelület csupán egy újabb pénzszerzési lehetőség, az erdő, a tó, a természet csak díszlet egy újabb hotelhez vagy turisztikai beruházáshoz, amiből aztán a gazdasági hátország tömheti a zsebeit. Pedig természeti környezetünk épsége a túlélésünk záloga. Ezért zöldterületi moratóriumot hirdetnénk a pusztítások megállítására. Az ehhez szükséges kisajátításokhoz - például a nagy tavak parti sávjainál - költségvetési források kellenek, amit a „szennyező fizet" elv alapján megnövelt zöldadók és termékdíjak fedezhetnének.

Összefoglalva: ez a költségvetés nem megoldani akarja Magyarország problémáit, hanem elfedni azokat. A mi álláspontunk szerint egy olyan büdzsére lett volna szükség, amely igazságosabbá, önellátóbbá és fenntarthatóbbá teszi hazánkat. A kormány által benyújtott javaslat erre nem alkalmas, ezért támogatni nem tudjuk; javítani megkíséreljük módosító indítványainkkal. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen Csárdi Antal képviselőtársamnak az LMP-vélemény ismertetését, amely sokunk részéről homlokráncolást eredményezett.

Jelezte Barcza Attila alelnök úr is, hogy véleményt kíván ismertetni, megadom a szót.

BARCZA ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. A Fidesz-KDNP képviselőcsoportjának véleményét ismertetem a T/152. számú törvényjavaslathoz.

A kormány az Alaptörvényben megfogalmazott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően terjesztette be az Országgyűlésnek a 2023. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatot. A Gazdasági Bizottság üdvözli, hogy a jelenlegi helyzetben a költségvetés fő alapjai a rezsivédelem és a honvédelem. Jelenleg a magyar kormány szinte az egyetlen egész Európában, amely nem szankciókról és háborúról beszél, hanem arról, hogy békére van szükség. A legfontosabb cél, hogy Magyarország maradjon ki a háborúból, és ne a magyar emberekkel fizettessék meg a háború árát. Az elhúzódó orosz-ukrán háború és a brüsszeli energia- és szankciós politika miatt most az elsődleges feladat tehát Magyarország békéjének és biztonságának megőrzése, valamint az ország energiaellátásának biztosítása, a rezsicsökkentés védelme és a haderőfejlesztés.

A rezsicsökkentésnek köszönhetően jelenleg a magyar családok fizetik a legkedvezőbb rezsidíjakat az Európai Unióban, és ezt továbbra is fent kell tartani a számukra. A költségvetés tervezete ezért Rezsivédelmi Alapot is tartalmaz, amelyre 670 milliárd forintot fordítanak.

A Honvédelmi Alap teremti meg a további honvédelmi fejlesztések forrásait, valamint megerősíti hazánk fizikai biztonságát. Az alap kerete 2023-ban 842 milliárd forintot tesz ki, míg az összes honvédelmi kiadás eléri a GDP 2 százalékát. Nemcsak a háború, hanem a migráció miatt is szükség van a biztonság további megerősítésére. A

háború okozta gazdasági válság újabb migrációs hullámokat indít el Európa felé. Magyarország eddig is csak magára számíthatott a határok védelmében.

A nemzeti kormányzás óta Magyarország gazdasági fordulatot hajtott végre, növekedési pályára állítottuk a gazdaságot, és ezt a járvány ellenére is megőriztük. A koronavírus-járvány utáni gazdasági újraindításnak köszönhetően a növekedés elérte a járvány előtti szintet, sőt 2021-ben rekordot döntött a magyar gazdaság növekedése. Az a cél, hogy a növekedés jövőre is folytatódjon, a háború és annak gazdasági hatásai azonban lassíthatják ezt, ezért 2023-ban 4,1 százalékos növekedéssel számolunk. A gazdasági növekedés, a magas foglalkoztatottság és a reálbér-emelkedés fenntartása érdekében további intézkedéseket kell meghozni. A 2010-hez képest létrejött egymillió új munkahely megőrzése, valamint további munkahelyek létrejöttének elősegítése kiemelten fontos számunkra a költségvetés tervezése során is. A termelőkapacitást bővítő beruházások ösztönzése révén pedig tovább bővülhet az export és Magyarország világpiaci részesedése. Az elmúlt években rekordmagasságba emelkedő beruházási ráta 2021-ben is magas szinten maradt, a következő években ez még tovább emelkedhet, 2023-ban 28 százalékra.

Mindamellett a jövő évi költségvetés mintegy 3225 milliárd forint forrást biztosít a családok támogatására, ami közel három és félszer akkora, mint 2010-ben volt. A 13. havi nyugdíj pedig továbbra is megmarad, és a nyugdíjak az infláció mértékének megfelelően emelkednek.

A 2023-as költségvetéssel tehát a háborús helyzetben is, miként a koronavírus-járvány alatt, megvédhető az ország biztonsága és a rezsicsökkentés, valamint biztosítható a nyugdíjak és a családok védelme. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Megadom a szót Mellár Tamás alelnök úrnak.

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az előttünk fekvő költségvetésitörvény-javaslatban visszaköszönő bajok, problémák vannak, amelyeket már az elmúlt években is többször szóvá tettünk. Az egyik ilyen visszatérő dolog a korai beadás, ami azt jelenti, hogy akkor, amikor elkészül a költségvetés tervezete, még kevés információ van arra vonatkozóan egyrészt, hogy az adott esztendő hogyan fog alakulni, másrészt pedig, hogy milyen kilátások lehetnek a következő esztendőre. Ez különösen érvényes most, amikor egy ilyen háborús időszakban vagyunk.

A másik ilyen szintén igen jelentős és visszatérő probléma pedig az infláció alultervezése. Itt látható, hogy 5,2 százalékos inflációt tervez a jövő évre a kormányzat, és 377 forintos euróárfolyamot. Hát, mindkét tekintetben sokkal magasabb szinten állunk, és a jelenleg rendelkezésre álló információk nem azt mutatják, hogy itt egy radikális csökkenés fog végbe menni például az infláció vonatkozásában, illetve a forinterősödés tekintetében, hanem azt gondolom, hogy ennek éppen az ellenkezője. Nem véletlen az egyébként, hogy a jegybanki alapkamatot éppen most emelték igen drasztikus mértékben, 7,75 százalékra, és e vonatkozásban, azt gondolom, eléggé megalapozatlan az is, hogy ez az előterjesztés a jegybanki alapkamat vonatkozásában 5,9 százalékkal számol.

Ugyancsak problematikus ebben a költségvetésben a 4,1 százalékos GDP-növekedés. Jó néhány olyan tényező van, amely ezt jelentős mértékben leronthatja. Ezt egyébként nemcsak én mondom, hanem a Költségvetési Tanács is megállapította, hogy ennek komoly kockázatai vannak, és óvatosabbnak kellene lenni. Ebből következően nyilván a 3,5 százalékos államháztartási hiány is eléggé megalapozatlan, különösen akkor, ha azt is hozzászámoljuk, hogy ebben a szisztémában a strukturális hiány ennél

magasabb 1 százalékponttal, 4,5 százalékos. De egyébként láttunk már ilyet, mert a 2021-es költségvetési tervben az volt, hogy az államháztartási hiány 2,9 százalék lesz, ehhez képest 6,8 százalék lett. Tehát elképzelhető, hogy most is hasonló nagyságrendű elcsúszás fog történni.

A következő probléma az átláthatóság kérdése, ami szintén visszatérő dolog. A nemzetközi intézmények, szervezetek, többek között például az Open Budget Survey is megállapította azt, hogy a magyar költségvetés nem transzparens, nem átlátható; 120 ország közül a 67. helyen végeztünk. Itt nyilvánvalóan ugyanaz a régi dolog köszön vissza, mint a vírusjárvány idején: az alapokba való elbújtatása az összegeknek. Ugye, itt most a Rezsivédelmi Alap és a Honvédelmi Alap jelenik meg, és nem világos az, hogy ezeknek a bevételei és a kiadásai milyen elemekből tevődnek össze és hogyan, ez egyáltalán nem követhető ebben a költségvetési tervezetben, miközben valószínűsíthetően az egész költségvetés tulajdonképpen a rezsivédelem és a honvédelem költségvetése.

Érdemes megjegyezni azt, hogy kormánypropagandára 110 milliárd forint van beállítva, ami egyébként azért is sajnálatos, mert ha tényleg olyan jól megy a gazdaság, akkor erre igazából nem lenne szükség, és érdemesebb lenne ezt inkább szociális kiadásokra elkölteni és fordítani. S hasonló módon ezek a presztízsberuházások, a Budapest-Belgrád vasútvonaltól kezdve több ilyen mamut beruházás, úgy néz ki, hogy ezeket tovább akarja az ország cipelni magával, aminek valószínűleg nincs vagy nagyon messzi távolban van a megtérülése.

Problematikus az is egyébként, hogy a magyar költségvetés általában prociklikus, tehát prociklikus gazdaságpolitikát fejez ki, és ezt az elmúlt években jól lehetett látni: amikor viszonylag jó konjunktúra volt, akkor még volt egy nagyon jelentős gazdasági élénkítés, aminek következtében egy túlfűtött gazdasági helyzet alakult ki. Tehát amikor a kormányzati oldalról azt mondják, hogy az infláció alapvetően ma Magyarországon azért magas, mert háború van, ez egyszerűen nem fedi a valóságot, ez nem igaz. Ma Magyarországon infláció azért van, mert itt túlfűtött gazdaság van. *(Közbeszólások a kormánypárti képviselők részéről.)* A háború következményei még csak el sem érték az országot! Legyenek szívesek, tessenek megnézni az adatokat - jó? -, ha rázzák itt a fejüket, mert az adatok makacs dolgok! Az Európai Unió országaiban az a 10 százalék fölötti infláció úgy alakult ki, hogy ott az energiahordozók és az üzemanyagok árai jelentősen, 20-30-40 százalékkal megemelkedtek. Nézzék meg, legyenek szívesek! Nálunk úgy van 10 százalék fölötti infláció, hogy ezek az árak nem emelkedtek, mert ezek be vannak fagyasztva, éppen a rezsicsökkentés miatt, tehát ez egy elfojtott infláció. Ha ezeket fölengednénk, akkor Magyarországon 20-25, akár 30 százalékos infláció is lenne vagy lehetne. Ugye? Tehát ebből következik az egész dolog, hogy ezt itt mi önerőből tudtuk produkálni már, tehát még csak nem is engedtük be ennek a hatásait.

S ez egyébként átvezet arra a pontra is, amit én egyébként a legfontosabbnak és a legfájóbbnak gondolok, hogy ez a költségvetés kifejezetten egy hibás koncepcióra épül: arra épül, hogy azok a változások vagy az a sokkhatás, amelyik most érte a magyar gazdaságot, az egy átmeneti sokk, a háború következménye, és nem tartós tendenciákat jelenít meg vagy mutat föl. Ebből következően ezek ellen lehet úgy védekezni, hogy nem engedjük be, nem engedjük, hogy hasson Magyarországon - az országban itt tipikusan egyébként az üzemanyag- és energiaár-emelkedésekről van szó -, aminek az lesz a következménye, hogy ez hosszú távon semmiképpen sem tartható, mert előbb-utóbb mindenképpen föl kell ezt adni, de elvesztegetünk egy csomó időt azzal, hogy az alkalmazkodási folyamat nem kezdődik meg. Ez a történet kísértetiesen hasonlít arra, amit a hetvenes években egyszer már Magyarország végigjárt, amikor az olajárrobbanás volt, mondván, hogy megvédjük a magyar embereket az

olajárrobbanástól, közben nem a magyar embereket, hanem az akkori szocialista nagyvállalatokat védték meg. Most ugyanaz a mondás, hogy megvédjük a magyar embereket, a magyar családokat az üzemanyag- és az energiaár-emelkedéstől, közben a NER-vállalkozásokat akarják megvédeni. Ugyanakkor pedig elvesztegetjük az időt arra, hogy valódi szerkezetváltozás menjen végbe, mert azok a tendenciák, amelyek ma megvalósulnak a világgazdaságban, az egy új világgazdasági helyzet, a negyedik ipari forradalom, illetve az új energiaplatform folyománya. S ha ehhez mi megint elmulasztjuk az alkalmazkodást, akkor ennek a vége az lesz, hogy egyre jelentősebb lesz az eladósodása az országnak, illetve másik oldalról egyre nagyobb lesz az elmaradás e tekintetben.

Tehát mindezek miatt a Párbeszéd nem tudja elfogadni ezt a költségvetést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megkérdezném helyettes államtitkár urat, hogy a vita első szakaszában elhangzottakkal kapcsolatban szeretne-e reagálni, néhány dolgot gyorsan elmondanék, amit itt feljegyeztem magamnak.

Én azt gondolom, a korai beadás pontosan a tervezhetőséget, a kiszámíthatóságot és a felkészülést segíti - és mikor máskor lenne nagyobb szükségünk a felkészülésre meg az időbeli tervezhetőségre, mint egy ilyen helyzetben? Egyébként a költségvetés-módosítás lehetősége mindig, eddig is, az elmúlt években is, amikor nem volt háború, akkor is adott volt, de úgy gondolom, legalább van egyfajta kiindulási alap, ami el van fogadva, amihez tarthatja magát az évi gazdálkodását tekintve a kormányzat.

Az inflációval kapcsolatban: itt nemzetközi folyamatokról van szó alapvetően. Mindenhol infláció van, pontosan a háború okán indultak meg ezek a nemzetközi folyamatok. Ha a háborúnak vége lesz, akkor a közgazdász szakemberek véleménye szerint az infláció is jelentősen csökkenni fog. *(Dr. Mellár Tamás: Nyugaton! Itt nem! Nálunk nem!)* Pontosan ezért vezette be a kormány az ársapkákat, mert nem az áfacsökkentés - amit az ellenzék nagyon sokszor kér rajtunk számon - a megoldás erre, hanem az ársapkák alkalmazása. Egyébként nemzetközi elemzések szerint mintegy 80 százaléka a nemzetközi hatásokból adódik a magyarországi inflációnak is, tehát nem hazai hatások váltják ezt ki.

S még egy érdekes dolog az infláció kapcsán, amit alelnök úr elfelejtett mondani: azokban az országokban - ha ránézünk a térképre -, amelyek közelebb vannak földrajzi értelemben a háborús zónához, egyértelműen látszik, hogy ott magasabb az infláció is. *(Dr. Mellár Tamás: Gyengébb az alkalmazkodóképesség. Nem a közelség számít.)*

Ha a rezsicsökkentés meg az egyéb ársapkák alkalmazását vesszük alapul, hogy ez a NER-nagyvállalatokat fogja védeni, ahogy alelnök úr mondta: a rezsicsökkentés, ha jól emlékszem, elsősorban a lakosságra vonatkozik, sőt kizárólag a lakosságra, illetve néhány mikrovállalkozás esetében volt erről szó. Tehát ezt a mondatot nem is nagyon tudtam értelmezni, de nem szeretném szaporítani a szót.

Megkérdezem helyettes államtitkár urat, hogy előterjesztőként kíván-e a vita első szakaszában reagálni az elhangzottakra.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Én is tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Igen, néhány reakciót szeretnék tenni, természetesen nem kimerítő módon, hiszen érthetően a költségvetés egy olyan törvényjavaslat, amely a kormánypártok gazdaságpolitikáját és a kormánypártok értékválasztását tükrözi természetes módon, ez minden országban és minden időben így van. Tehát érthetően azokat a politikai, értékválasztási, ideológiai alapon nyugvó szempontokat, amelyek az ellenzéki pártokat jellemzik, ezeket nem tudja megvalósítani ez a törvényjavaslat. Nyilván én ilyen típusú észrevételekre nem is

reagálnék, hiszen inkább a szakmai alapon felvetődött kérdésekre mondanék néhány szót.

Valóban, az egy nagyon érdekes kérdése a jelen időszaknak, amikor azt látjuk, hogy magas infláció van és a teljes világgazdaságban problémák vannak - tehát messze nem csak Magyarországon, mindannyian látjuk, hogy Európa-szerte, illetve a világgazdaságban nagyon hasonló folyamatok zajlanak le -, akkor a magyar költségvetés-politika, a magyar kormány amellett tette le a voksot, hogy egy stabil, kiszámítható hiánypályát garantál mindenekelőtt a költségvetéssel. Ez talán a legfontosabb szempont, és ezzel a garantált csökkenő hiánypályával, ami egy jelentősen csökkenő államadósság-pályát tud eredményezni *(Dr. Mellár Tamás: Csökkenő?!)*, ezzel is a magyar gazdaságpolitika és fiskális politika hitelességét, illetve a befektetők bizalmát, ami egy ilyen problémákkal terhelt időszakban különösen fontos, igyekszik elnyerni. Úgy gondolom, ez alapvetően sikeres. Mi egy Ukrajnához földrajzilag nagyon közel álló ország vagyunk, tehát a befektetők szemében mindenképpen egy kockázatos térségben vagyunk, ezzel együtt is a közelmúltban, pár hete egy sikeres devizakötvény-kibocsátáson vagyunk túl. Tehát azt gondolom, e tekintetben a kormány fiskális politikája megbízható alapokon van.

Ki viseli a többletterheit annak a kiigazításnak, amelyet végre kell hajtanunk a 2022. és 2023. évben egyaránt? Itt azt kell hogy mondjam, hogy elsősorban az állam saját magán, a saját beruházásain, a saját működési kiadásain fog vissza nagyon jelentős összegeket. Ez idén is és jövőre is több mint 500 milliárd forintot kitevő visszafogás; éppen az idei év tekintetében a következő hetekben fog az 581 milliárd forintos zárolás megvalósulni a költségvetési fejezeteknél.

A másik jelentős intézkedés az adópolitikában történt. Itt azokat a megkeletkezett profitokat kívánta a kormány megadóztatni, amelyek jellemzően nem az adott gazdasági szereplőnek a hatékony, piacinál - hogy mondjam - ügyesebb, gazdaságosabb, hatékonyabb működéséből fakadnak, hanem egyszerűen csak a helyzet olyan profitokat teremtett - a bankszektorról és az energiaszektorról van szó -, amelyek gyakorlatilag objektíve, mindenféle működési hatékonyság nélkül megkeletkeztek ebben a két szektorban. Ez összesen több bevételt tud teremteni a költségvetésnek, mint ha az általános társasági adó 9 százalékos mértékén emelt volna a kormány, ami viszont minden kis-, közép- és nagyvállalkozásnak a versenyképességét, hatékonyságát rontotta volna.

Az energiaár-emelkedés terhét a költségvetés viseli. Itt kitérnék majd arra, amit Csárdi Antal képviselő úron kívül Mellár Tamás képviselő úr is érintett, hogy van a két alap, a Rezsivédelmi Alap és a Honvédelmi Alap, és hogy nem átlátható ezeknek a szerkezete. Én azt gondolom, ez nincs így. Bár valóban pár sorból áll ez a két alap, de azért, merthogy valóban csak pár tétel jelentkezik ennél a két alapnál. A Rezsivédelmi Alapnál azt a különbözetet kell innen megfizetni, ami az egyetemes szolgáltatórendszer fenntartása miatt a lakosság által fizetett rezsiárak mint bevétel és az állami tulajdonú MVM által az áramért, illetve gázért fizetendő díj mint kiadás között keletkezik; ezt a költségvetésnek kell megtéríteni. Ez a szerepe gyakorlatilag a Rezsivédelmi Alap kiadási oldalának, illetve az az energiaár-kompenzáció, amelyet a központi költségvetési szerveknek fog nyújtani a költségvetés. Emellett bevételi számokat látunk, ezek az egyes adónemekhez kötődő, az intézkedésekkel megnövelt bevételi számok. Ez ugyanígy volt az eddigi években is, egy adónem egy számként jelent meg a költségvetésben. Annyi történt, hogy ezek az intézkedésekkel megnövelt adónemek ide átkerültek az alapba, tehát ha úgy tetszik, ideirányította a kormány ezeket a bevételeket.

Hasonló történik a Honvédelmi Alapban: innen kerülnek kiadásra azok a fejlesztések, légierő-képesség, szárazföldi képesség, katonaiinfrastruktúra-fejlesztés és

egyéb fejlesztések, amelyek korábban a honvédelmi fejezetben voltak hasonló részletességgel, tehát nem részletesebben. És itt is megtalálhatók azok az adónemek, amelyek biztosítják ennek az alapnak a forráslábát. Tehát én azt gondolom, hogy itt átláthatósági probléma nem tud felmerülni.

Szó esett a közszolgálatijogviszony-törvény alá eső közszolgák, közszférában dolgozók esetleges illetményemeléséről. Itt azt tudom mondani, hogy ez ebben a pillanatban nem egy lezárt kérdés. Erre a célra, éppen azért, mert rugalmasságot kíván a kormány biztosítani, 180 milliárd forintos céltartalék áll rendelkezésre. A céltartalék egy felülről nyitott előirányzat. Tehát amennyiben olyan döntés születik, és az elmúlt években ez mindig így volt, hogy a gazdasági teljesítmény képes fedezni az illetmények emelkedését a közszférában, akkor ezt meg lehet tenni. S ahogy az elmúlt években minden évben ez volt a jellemző, idén közel 1000 milliárd forint lesz a céltartalékból a kiadás a különböző illetményemelések fedezeteként.

Mellár képviselő úrnak néhány, inkább gazdaságpolitikai típusú észrevételére. A tavaszi tervezésről volt szó. Igen, azt gondolom, ennek természetesen vannak előnyei és hátrányai. Mi azt gondoljuk, hogy az előnyei túlmutatnak a hátrányokon; így a gazdasági szereplők és a lakosság fel tud készülni azokra a körülményekre, azokra az intézkedésekre, amivel megalapozza a kormány a jövő évet. *(Z. Kárpát Dániel távozik az ülésről.)* Azt gondolom, például egy ilyen időszakban, amikor az, hogy mondjuk, a rezsikiadása egy családnak hogyan alakul, rendkívül fontos a családi büdzsé megtervezése szempontjából is, ilyenkor nem mindegy, hogy ezt, mondjuk, október-novemberben tudják meg a magyar családok vagy már tavasszal-nyáron.

Az infláció. Én azt merem állítani, hogy bizonyosan nincs semmiféle szándékosság sem alul-, sem felültervezni az inflációt a költségvetésben. Készült egyébként - bár ez házilag készített, de arra kérem a képviselő urat, hogy ezt higgye el nekem -, készült egy-két éve a Pénzügyminisztériumban egy olyan felmérés, amely az előrejelző cégek, nagy nemzetközi intézmények és a kormány előrejelzéseit vetette össze, és ebben a felmérésben az adódott a legfontosabb makrogazdasági paraméterek tekintetében, hogy a kormány előrejelzése bizonyult a legpontosabbnak. Természetesen abban képviselő úrnak igaza van, hogy eltalálni pontosan az inflációt, mondjuk, egy ilyen nagyon változékony környezetben, mint amiben élünk, igen nehéz. Ami az 5,2 százalékot mégis alátámaszthatja, hogy a jegybankkal nagyjából hasonlóan látva a helyzetet, azt gondoljuk, hogy az idén ősszel fog tetőzni az infláció, nagyjából 11-12 százalékos mértékben, és utána fokozatosan ez csökkenni fog, a jövő év elején ez még a 10 százalékos tartomány környékén lesz, viszont a jövő év végére már lecsökken a 3-4 százalékos tartományba, és ez adja az év egészére nézve az átlagos 5,2 százalékos fogyasztói árromlást.

Egyébként szintén fontos talán, hogy itt elhangozzék, hogy a költségvetési hatása - bármily meglepő talán első ránézésre - az inflációnak közel van a null szaldóhoz. Tehát nem arról van szó, hogy a bevételek révén nagyon sok többletbevételhez jut a költségvetés, míg a kiadások tekintetében ezt nem kell követni, hanem arról van szó, hogy nagyon sok olyan kiadás van, amely az inflációt követi, elsősorban a nyugdíj- és nyugdíjszerű kiadások, de nagyon sok egyéb jövedelemkiegészítő támogatás is ilyen. Nyilván az infláció növekedésével párhuzamosan, ceteris paribus nőnek, vagy nagyobb a nyomás azon, és ez általában teljesülni is szokott, hogy a bérek nőjenek a közszférában is, ami szintén a kiadásokat növeli; illetve egy magasabb inflációs környezetben, különböző áttétek kapcsán, a kamatkiadás is nyilvánvalóan magasabb. Tehát a mi számításaink szerint közel nullszaldós egy plusz-mínusz néhány százalékpontos eltérés az inflációban. Tehát ilyen értelemben a költségvetés hitelességét, azt gondolom, nem rombolja az, ha kicsit máshogy alakul az infláció. Természetesen amennyiben nagyon másként alakulna,

akkor - ahogy el is hangzott - lehetőség van mindig a költségvetési törvény módosítására.

Az árfolyam és a jegybanki alapkamat tekintetében nincs a kormánynak előrejelzése. Itt technikai előrejelzést alkalmazunk, tehát szabályalapon az elmúlt időszak számaiból kiindulva, éppen azért, hogy ne érje az a vád a kormányt, hogy befolyásolni akarja ezeket a kilátásokat. Ez a monetáris politika eszköztárához tartozik, és nem a fiskális politika eszköztárához. Egyébként ez szintén így volt, amióta én 22 éve dolgozom a Pénzügyminisztériumban, ez minden esetben így volt.

Az átláthatóságról beszéltünk. Az Open Budget Institute-nak az indexével kapcsolatban csak érdekességként jegyzem meg, hogy Franciaország is és Németország is a sorrend legvégén helyezkedik el, Zimbabwe, Uganda, Srí Lanka, Guatemala, Egyiptom, Bolívia, Ghána, ilyen országok előzik meg ebben a sorban. Nem akarom tényleg minősíteni, nem tisztem minősíteni, de nem biztos, hogy ez akkor tényleg azt mutatja, amit egy ilyen indexnek mutatnia kell, ha Németországban és Franciaországban is a jelek szerint ekkora gondokat jelez.

Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna reagálni.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak a kiegészítését, illetve elhangzott válaszait.

A vita első szakaszában döntenünk kell a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak történő megfelelésről. Kérem képviselőtársaimat, aki egyetért azzal, hogy a törvényjavaslat megfelel a határozati házszabály idevonatkozó rendelkezéseinek, a 44. § (1) bekezdésének, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 11 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 3 nem. Tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. Megállapítom, hogy 11 igen, 3 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett bizottságunk elfogadta a határozati házszabálynak történő megfelelést.

Áttérünk a részletes vita második szakaszára: a Gazdasági Bizottság a törvényjavaslathoz érkező képviselői módosító javaslatokból azokat tárgyalhatja meg, amelyeket hozzá, tehát a Gazdasági Bizottsághoz nyújtottak be. Ez összességében 38 darab módosító javaslatot jelent, mindegyik kivétel nélkül ellenzéki módosító javaslat. A frakciónkénti összefoglaló listát, valamint a módosító javaslatokat feldolgozó háttéranyagot a bizottság tagjai elektronikusan megkapták és kiosztásra is kerültek.

A szavazás a kiosztott háttéranyag pontjainak sorrendjében fog történni. Az összefüggésekről, azaz a módosító javaslat lábairól együtt dönt a bizottság annál a lábnál, amelyik a bizottság feladatkörébe tartozik, vagy ha több ilyen is van, akkor mindig az elsőnél. Kérem képviselőtársaimat, vegyék elő a háttéranyagot, hogy az imént ismertetett módszer szerint a módosító javaslatokról az állásfoglalást megkezdhessük. A beazonosíthatóság érdekében el fogom mondani mindig a háttéranyag oldalszámát, pontszámát, a javaslat előterjesztőit és az összefüggéseket is.

Tekintettel arra, hogy az idő nagyon előrehaladt, és 11 óra 15 perckor ugyanebben a teremben az Állami Számvevőszék Elnökét Jelölő Eseti Bizottság ülésére fog sor kerülni, egy olyan ügyrendi javaslatom lenne, hogy nem kérdezem végig helyettes államtitkár urat mind a 38 módosító javaslat esetében, hogy a tárca- vagy kormányálláspont támogatja-e; most itt az elején megkérdezem, van-e olyan a 38 ellenzéki módosító javaslatból, amelyiket akár a tárca, akár a kormány támogat.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Előzetes kormányálláspontot vagy tárcaálláspontot tudok mondani. A tárca a beadott módosító indítványokat nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr válaszát. Természetesen képviselőtársaim kérdezhetnek is majd államtitkár úrtól; kérem, hogy az ebbéli szándékot, ha lesz ilyen, jelezzék. Ezt követően pedig sor kerül majd a szavazásokra.

Elsőként a háttéranyag 3. oldalán a 147. sorszámú javaslatról kell döntenünk, amely dr. Keresztes László Lóránt és képviselőtársainak indítványa az LMP részéről. Kérdezem a bizottság tagjait, ki az, aki a módosító javaslatot támogatja. *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem; tartózkodás pedig nem volt. A bizottságunk nem támogatta.

A következő szintén a 3. oldalon a 202. sorszámú módosító javaslat, Bakos Bernadett és LMP-s képviselőtársainak módosító javaslata. Kérdezem, ki az, aki támogatja. *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A következő a 4. oldalon a 210. sorszámú módosító javaslat, Csárdi Antal képviselőtársunk és LMP-s képviselőtársainak módosító javaslata. Kérdezem, ki az, aki támogatja. *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottság nem támogatta.

A következő a háttéranyag 212. sorszámú módosító javaslata, szintén Csárdi Antal képviselőtársunk és képviselőtársai módosító javaslata. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag sorszáma szerint a 214. a következő, szintén LMP-s javaslat, Csárdi Antal és képviselőtársai módosító javaslata. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 215. sorszámú módosító javaslat szintén LMP-s javaslat, Csárdi Antal és képviselőtársai részéről. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag sorszáma szerint a 219. a következő, szintén LMP-s javaslat Csárdi Antal és képviselőtársai részéről. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag 237. sorszámú pontja következik - ez a 8. oldalon található -, szintén LMP-s módosító javaslat Csárdi Antal és képviselőtársai részéről. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag sorszáma szerint a 262. következik, szintén Csárdi Antal és LMP-s képviselőtársai tették a módosító javaslatot. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A következő a 271. pont, dr. Keresztes László Lóránt és LMP-s képviselőtársai módosító javaslata. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 291. pont következik, Kanász-Nagy Máté és szintén LMP-s képviselőtársainak módosító javaslata. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 10. oldal alján a 308. pont következik, Csárdi Antal és szintén LMP-s képviselőtársai módosító javaslata, amely egyébként összefügg a 206. ponttal is. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottság nem támogatta.

A 317. pont következik, összefüggésben a 228. ponttal, Csárdi Antal és képviselőtársai módosító javaslata. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag sorszáma szerint a 319. pont következik, amely összefügg a 230. ponttal, szintén LMP-s javaslat Csárdi Antal és képviselőtársai részéről. Aki támogatja,

kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 321. pont következik, ismét egy LMP-s javaslat Csárdi Antal és képviselőtársai részéről, összefügg a 232. ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A háttéranyag sorszáma szerint a következő pont a 323-as, amely összefügg a 234. ponttal, szintén Csárdi Antal és képviselőtársai módosító javaslata. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 336. pont következik, dr. Keresztes László Lóránt és LMP-s képviselőtársai módosító javaslata, összefügg a 263-assal. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 15. oldalon következik a 442. pont, Tordai Bence képviselőtársunk és párbeszédes képviselőtársai módosító javaslata, amely tartalmilag összefügg a 73., 371., 377., 454., 501., 660., 686., 697., 715., 728., 753., 763., 866., 871., 883., 912., 915., 918. és 931. módosító indítványokkal. Kérem, aki támogatja ezt a módosító javaslatot, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 17. oldalon következik az 523-as, Dócs Dávid, Mi Hazánk, módosító indítványa; összefüggést nem látok. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. A bizottság nem támogatta.

Az 524. pont szintén Dócs Dávid módosító javaslata, Mi Hazánk; tartalmi összefüggés nincs más ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; tartózkodás pedig 1. A bizottságunk nem támogatta.

Az 527. pont következik, dr. Keresztes László Lóránt és LMP-s képviselőtársai javaslata. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

Az 589. pont következik, Arató Gergely módosító javaslata a DK részéről, összefüggés van tartalmilag a 683. ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 608. pont következik, Varju László módosító javaslata a Demokratikus Koalíció részéről, tartalmi összefüggésben a 925. ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk elutasította.

A 609. sorszámú módosító javaslat következik, szintén Varju László, DK, részéről, tartalmi összefüggésben van a 903. ponttal. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 610. pont következik, szintén a DK részéről Varju László módosító javaslata, a 904. ponttal van tartalmi összefüggésben. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 611. pont következik, a DK részéről Varju László módosító javaslata, tartalmi összefüggésben a 905. ponttal. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 612. pont szintén Varju László, DK, összefüggésben a 906. ponttal. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 613. pont következik, szintén Varju László javaslata a DK részéről, összefüggésben a 907. ponttal. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 665. pont következik, Arató Gergely módosító javaslata a DK részéről, összefüggésben a 780. ponttal. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottság nem támogatta.

A 670. pont Dócs Dávid módosító javaslata a Mi Hazánk részéről; összefüggés nincs más módosító javaslattal. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; és 1 tartózkodás. A bizottság nem támogatta.

A 671. pont szintén Dócs Dávid képviselőtársunk módosító javaslata a Mi Hazánk részéről; összefüggés nincs. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; és 1 tartózkodás. A bizottságunk nem támogatta.

A 672. pont következik, szintén Dócs Dávid képviselőtársunk módosító javaslata a Mi Hazánk részéről. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; és 1 tartózkodás. A bizottságunk nem támogatta.

A 693. pont következik, Varju László képviselőtársunk módosító javaslata a Demokratikus Koalíció részéről, összefüggésben a 449. ponttal. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, aki támogatja! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 696. pont következik, Gyurcsány Ferenc és képviselőtársai módosító javaslata a Demokratikus Koalíció részéről, amely összefüggést mutat a 719. és 723. pontokkal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 699. ponthoz érkeztünk, Dócs Dávid módosító javaslata a Mi Hazánk részéről; összefüggés nincs más ponttal. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; tartózkodás pedig 1 volt. A bizottságunk nem támogatta.

A 700. pont következik, Dócs Dávid módosító javaslata a Mi Hazánk részéről. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem; tartózkodás pedig 1 volt. A bizottságunk nem támogatta.

A 710. pont következik, Oláh Lajos képviselőtársunk módosító javaslata a DK részéről, összefüggésben az 562. ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottságunk nem támogatta.

A 730. pont következik - a 31. oldal alján -, Gyurcsány Ferenc képviselőtársunk és képviselőtársai módosító javaslata a Demokratikus Koalíció részéről, összefüggésben a 886. ponttal. Kérem, aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 11 nem. A bizottság nem támogatta.

A módosító javaslatok végére értünk. Orosz Anna jelentkezett, megadom a szót képviselő asszonynak.

OROSZ ANNA (Momentum): Bocsánat, csak egy ügyrendi észrevétel. A 291. módosító javaslatnál - 10. oldal - én igennel szavaztam; nem tudom, lehet-e módosítani utólag, de én nemre szeretném módosítani, a jegyzőkönyv kedvéért mondom. Elnéztem a sorszámot.

ELNÖK: Köszönjük szépen, akkor a 291. pontnál megerősítés a jegyzőkönyv kedvéért: tehát Orosz Anna a Momentum részéről igennel szavazott, de nemre módosítja. *(Orosz Anna: Így van, köszönöm.)* Köszönöm szépen.

Amennyiben más hozzászólás nincs, a háttéranyag pontjainak végére értünk.

Bizottsági saját módosítási szándék megfogalmazására irányuló javaslat nem jutott el hozzánk, így nincs más hátra, mint dönteni a részletes vita lezárásáról. Kérem

képviselőtársaimat, hogy akik elfogadják a részletes vita lezárását, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* 11 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 4 nem. A bizottság a részletes vitát lezárta.

A vitáról szóló jelentés elfogadásáról kell döntenünk. Kérem, hogy aki a jelentést elfogadja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 11 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 4 nem. A részletes vitáról szóló jelentést a bizottság elfogadta.

Még egyszer emlékeztetem önöket, hogy az iménti szavazás során kisebbségben maradt képviselőtársaink, akik véleményüket a tárgyalásunk során meg is fogalmazták, azt írásban eljuttathatják holnap 10 óráig a bizottság titkárságára.

A napirendi pont tárgyalását ezennel lezárom. Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak és kollégáinak a jelenlétét, és hogy segítették a munkánkat. További szép napot kívánok önöknek. *(Dr. Adorján Richárd és munkatársai távoznak az ülésről.)*

Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása
(A HHSZ 109. § (2) bekezdése alapján)

Áttérünk a 3. napirendi pontra: a határozati házszabály 109. § (2) bekezdése előírja, hogy több alelnök esetében a bizottság határozza meg, hogy az alelnökök milyen sorrendben helyettesítsék a bizottság elnökét annak akadályoztatásakor. Elnök úr javaslatát tolmácsolva terjesztem elő, hogy a sorrend a következő legyen: Witzmann Mihály, Fidesz; dr. Seszták Miklós, KDNP; dr. Molnár Ágnes, Fidesz; Cseresnyés Péter, Fidesz; Barcza Attila, Fidesz; dr. Dávid Ferenc, DK; dr. Mellár Tamás, Párbeszéd.

Van-e valakinek más javaslata? *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, megállapítom, hogy nincs módosítási javaslat.

Szavazás következik. Ki az, aki az elnök úr által javasolt, általam tolmácsolt helyettesítési sorrendet elfogadja? *(Szavazás.)* 11 igen. Ellenzi? *(Szavazás.)* 4 nem. A bizottságunk elfogadta.

Egyebek

A 4. napirendi pontunk az egyebek. Kérdezem, van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, szeretném tájékoztatni képviselőtársaimat, hogy a bizottság a következő ülését várhatóan július 4-én, hétfőn délelőtt fogja tartani; ekkor kerül sor az Állami Számvevőszék elnökjelöltjének bizottsági meghallgatására is.

Az ülés berekesztése

A napirend végére értünk. Köszönöm szépen kitartó munkájukat. Mindenkinek szép napot és jó munkát kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 09 perc)

Witzmann Mihály
a bizottság alelnöke

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea